

ek

osíthatjuk a
ely hivatva le
gy egyetemes

ny Kolozsmegye
ötven százalé
stólistákba. Me
ésünkre, hogy
Mindén zsidó
ogy a választ
ves lépéseket si
len zsidó polgá
p alatt választ
ajánlaga, aka
tján. A Zsidó
endekzésére a
dott. A liberális párt ugyanis akkora
nagy győzelmet aratott a választásokon,
hogy maga a miniszterelnök is megjött
tőle.

Szinte aggodalommal magyarázta a
külföldi lapok munkatársainak ennek a
tulságosan erős választási sikernek okait
és részleteit. Nyilvánvalóan érezte azt,
hogy semmiképpen sínes az rendjén,
hogy a választási „győzelem” kiszorította
a kamarából az avereszkánusokat, a
szociáldemokrata pártot és a Zsidó Pártot
és nyilatkozatában azzal vigasztalta
önmagát, hogy e csoportok amugy is kép-
viselethez jutnak a törvényhozó testü-
letekben.

Az Averescu pártjának — magyarázta
Duca — jogszerűtlen szenátorai vannak. A
szociáldemokraták választanak szenátort
a munkakamaráknál, a zsidók pedig nagy
többségükben a kormányra szavaztak és
így képviselőik a kormány soraiban ül-
nek.

Szóval a zsidók a kormányra szavaz-
tak és nem a kormány festette át liberá-
lisra a zsidópárti szavazatokat.

Rendkívül megnyugtató nyilatkozat,
és még sokkal megnyugtatóbb, hogy a
liberális pádsorokban ott ülnek a mi kép-
viseleink is.

Már mint a csernoviczi Michelsohn és
a szigeti Szuk Mihály, akik valóban ott
ülnek egy sorban a többi kormánypárti
honatárral, mint a liberális párt ajándé-
kai az ország zsidóságának.

Ennél szebb ajándékot igazán nem
kaphattunk a kormánytól.

Erdemes volt érte ellopni a szavazatain-
kat.

Nem államosítják a német
bankokat

Mintegy Hitleréknek az volt a fő-
programjuk, hogy a bankokat álla-
mosítják, aligha akadt egyetlen józan
gondolkodású ember, aki ne tudta volna,
hogy a bankok körül minden marad a
régiben.

Most aztán minden kiderült és pedig
a leghivatalosabb formában.

Schacht, birodalmi bankelnök elnökle-
te alatt Berlinben bankkét folyt le, a
melynek az volt a célja, hogy a német
pénzügyi élet működését a harmadik
birodalmi gazdaságpolitikai célkitűzései-
vel összhangba hozza. A tanácskozások
eredménye az, hogy bizonyos állami be-
folyást koncedálni kell a hitelszervezet
életműködésének, de e befolyásnak a pro-
duktív, egyéni kezdeményezését nem szabad
kikapcsolni, hanem föl kell használni
a nemzeti szocializmus gazdasági
rendszerének szolgálatára.

Ezeket mondja a kommuniké.

Még várni kell egy kis ideig és akkor
hivatalosan fogják kijelentni, hogy a mun-
kanélküliség megszüntetésére irányuló
minden akcióit be fognak szüntetni. Még
az idevonatkozó ígéretek is.

Senki nem fog ezen esodálkozni.

Jól tudtuk, a kampóskereszt program-
jából csak a zsidó problémát „oldották”
meg. Minden más megmaradt.

Főképpen azért, hogy a kampóskereszt
urái maradjanak meg pozíciójukban.

A realitások előtt

A realitások előtt áll most már a vá-
lasztásokon győzedelmes liberális párt.
Nem volt nagyon könnyű ez a választási
siker sem. A szabadválasztások ígé-
retét kellett sokszorosán megszegnie a
kormányának, hogy ennek a sikernek a ba-
berjait learassa.

Most azonban nem lehet erőszakot al-
kalmazni. A törvényeket meg kell eszé-
ni.

Es ez a megcsinálás aligha lesz har-
moniaház az ígéretekkel.

Legjobb
dó fertőző
etegségek
ellen

Lapkátó
Strada Baro
teléfono 8-21

Taxa postală
plătite în num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 18.
Telefon: 8-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hír-
adatok díjazás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
szódság egyetlen napilapja. Cik-
keink utányomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Késiratok
megérkezését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Erné. Felelős szerkesztő János
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Há-
usegi Ernő, Str. Matei Milia 18.

Ara 5 lej

Csütörtök, 1933 december 28.

5694. ÉV XVI. ÉVF.
TEBETH 10. 280 SZÁM.

Hitlerék restaurálják a császárságot?

A hivatali helyiségekben ismét kifüggesztik a volt császár képét és jelvényeit

BERLIN, december 27. A porosz belügyi és gazdasági minisztériumok rendeletet adtak ki, amelyben közölték az alárendelt hatóságokkal és a minisztériumok ügyosztályaival, hogy a császár képe és a jelvények ismét visszahelyezhetők a hivatali helyiségekbe, amennyiben visszahelyezésük költ séggel nem fog járni.

Károly király januárban Párizsba utazik

Sándor jugoszláv királyt is Párizsba várják

Párizs, december 27. A Maïn értesü-
lései szerint a jugoszláv királyi pár
január folyamán a francia fővárosba
érkezik. Párizsba várják a hónap folya-
mán Károly román királyt is, aki Titu
lescu kíséretében fog a francia főváros
ba érkezni. Egyidejű bukaresti jelentés
arról számol be, hogy párizsi diplomá-
ciai körök szerint a francia kormány
folytatja a diplomáciai akcióit, amely
Franciaország és szövetségesei kápe-
satainak további kimélyítését és kibang
súlyozását tartja szükségesnek a mai
nemzetközi konstellációkban. Lebrun

Franciaország elnöke meghívta Károly
román királyt és a jugoszláv királyi
családot a francia fővárosba. Sándor
király és Mariaora királyné talán már
a jövő héten utaznak Párizsba, míg
Károly király még nem adott végleges
választ a francia meghívásra és így
utazásának időpontja sínes még megál-
lapítva. A király természetesen Titu
lescu külügyminiszter kíséretében in-
dult el külföldi útjára, amely az első
lenne 1930 július 8-án történt brónrajé
pése óta.

A francia államtanács kategórikusan elutasította a német katonai követeléseket és a közvetlen tárgyalásokat Németországgal

Az államtanács határozatait továbbították Francois Poncet berlini francia nagykövetnek

Párizs, december 27. A Paris Midi
értesülései szerint a nemzetvédelmi tár-
cák vezetői a tegnapi, több mint négy
órás ülésükön megállapodtak abban,
hogy Franciaországnak elutasító állás-
pontra kell helyezkednie a német ka-
tonai követelésekkel szemben és értés-
re kell adni a németeknek, hogy a fran-
cia kormány kizárólag a leszerelési
konferencia keretei között hajlandó
tárgyalásokra, ezzel szemben közvetlen
tárgyalásokat Németországgal nem
tart kívánatosnak.

tárgyalási alapra alkalmas javaslato-
kat szolgáltatassanak, de mivel a javas-
latok elfogadhatatlanok, francia rész-
ről ezeket tárgyalási alapul sem fo-
gadták el. Ezt a kormányálláspontot
az Elyseeben ma megtartott államtan-
ács jövahagyta s az ezt követő minisz-
tertanács bekielentette a megfelelő utasi
tásokat Francois Poncetnak Berlinbe.

A Populaire szerint csak Daladier
hadügyminiszter helyezkedett arra az
álláspontra, hogy meg kell kísérelni a
közvetlen tárgyalásokat, a többi fontos
tárcák vezetői egyek voltak abban a vé-
leményben, hogy a Hitler és Francois
Poncet között megkezdett eszmecsere
azt a célt szolgálta, hogy a németek

— Egy osztrák községet teljesen elzár-
ta a világtól a lavinaomlás. Bécsből jelen-
tik: A Schwarzach melletti alsóausztriai
Schwartzau községet lavinaomlás teljesen
elzárta a külvilágtól. A bécsi rádió órán-
ként közölte, hogy a község lakosai meg-
tudhassák, hogy megmentésük érdekében
nagy apparátusaj megindultak a mentési
munkálatok. A mentést újabb lavinaomlá-
sok veszélye hátráltatja.

A kormány például konverziót ígért,
helett a párt egész gazdasági beállítot-
tsága ellentmond ennek. És ellentmond
maga Bratianu Dinu, a párt pénzügy-
minisztere is.

vetéssel?
Itt most már megmutatkozik, hogy
milyen felelőtlen és lekiismeretlen dolog
hamis jelszavakkal édesgetni a szavazó-
kat.

Készül a költségvetés, benne foglal-
tatik a külföldi szakértők kérdése is, amely
kérdésben hatalmas agitációt fejtett ki a
párt ellenzékében. És a kormányon kény-
telen lesz eltérni ugyanezeket a szakér-
tőket.

Bebizonyul, hogy ez a kormány sem
fog semmit megtenni abból, amit ígért.
Semmit a világon.

Végül jönnek a pénzügyi reformok. Az
adócsökkentés.

Mert más a hatalom és más hatalom
elérésének vágya. Más az akció és más
annak beteljesülése.

A felelőtlen választási demagógiának
egyik legjobban ható fegyvere volt.

A romániai poléarok — már azok, akik
hítték — egy esalódással gazdagabbak
lesznek. Egy nagy esalódással gazdagab-
bak és egyebekben, ha még lehet, szegé-
nyebbek...

VILÁG TÜKRE

Palesztina a német zsidóság sorsában

Berlin december végén.

A nemzeti szocializmus uralomraju-
tása óta elsősorban történt, hogy a Ke-
ren Hajjeszód hatalmas manifesztáció
ban fordult berlini barátaihoz. A Ke-
ren Hajjeszód a chanuka napok egyi-
kén Palesztina estélyt rendezett, ame-
lyen Oskar Wassermann, a németor-
szági Keren Hajjeszód elnöke és a nem-
régén Palesztinából visszatért, Krut
Blumenfeld, a németországi cionista
szervezet elnöke tartottak nagy beszé-
deket. Oskar Wassermann arra figyel-
meztette a németországi zsidóságot, ne
vesztse el a zsidó jövőbe vetett bizal-
mat, rendületlenül és tántoríthatatlan-
ul menjen tovább is azon az uton,
melyet számára a sors kijelölt. A zsi-
dóság történetében nemegyszer voltak
olyan megpróbáltatások, amelyek sok-
ban hasonlítanak a német katasztrófa-
hoz. Voltak emétt is robbanóbb esemé-
nyei a zsidóságnak, hogy messzire ne-
menjünk vissza, gondoljunk a háború
utolsó éveire, amikor Ukrajnában a
zsidóság állott a bolsevik és a fehér
gárdák ütköző pontjába. Elhárult a
zsidók feje fölött az egyik veszedelem
és jött a másik, amit gazdasági krízis
néven ismerünk, a zsidó polgárság el-
szegényedett, rengeteget kellett szen-
vednie a gazdasági leromlottság esá-
pásai alatt, de a cionizmus fáklájaja
magasan lobogott a legsúlyosabb idők
ben is.

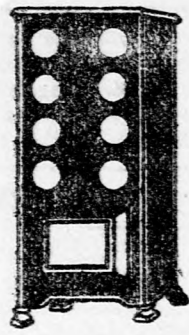
Hasonló szellemben beszélt Kurt Blu-
menfeld. Palesztinai tapasztalataiból
arra kell következtetnie, hogy a zsidó
ság mai centrumának, Palesztinának
legfőbb jelentősége abban rejlik, hogy
az egyetlen eszköz, ami a zsidóság bel-
ső és külső krízisét legyőzheti. Dr.
Friedrich Brodnitz, a Jewish Agency
tanácsának tagja a németországi zsidó
állampolgárok központi egyesületének
elnöke, aki szintén most tért vissza
Palesztinából, ottani benyomásairól
számolt be. Az előadás iránt eddig nem
tapasztalt érdeklődés nyilvánult meg.
A Brüderevreinshaus hatalmas terme
nem tudta befogadni a látogatók ez-
reit, ugy hogy sokszázan már nem fér-
tek be és kénytelenek voltak hazatérni.

Oskar Wassermann másodikban is be-
szélt és felhívta a hallgatóság figyelmét
arra a döntő fontosságú körülményre,
hogy Palesztina jelentősége a németor-
szági zsidók számára soha nem volt any-
nyira fontos, mint napjainkban. Most fog
kiderülni, hogy a zsidóság életenergiája
tartós-e, vagy átmeneti. Meg kell mutat-
nunk a világnak, hogy az igazság, őszin-
teség és a becsületesség népe vagyunk,
hogy bennünket nem lehet leszorítani az
alacsonyrendűség régióiba. Az újabb idő-
ben a zsidó világba a tiltakozás vihara
vonult végig, mert Palesztinában a pa-
lesztinai turisták ellen valóságos hajszát
indítottak. Nem tartom igazságtalannak,
hogy protestálnak az ellen, hogy arány-
talanul keményen büntetik az efafta kihá-
gásokat, de hamis csapáson járnának, ha
azt hirdetnék, hogy a törvénytelen be-
vándorlás korrekt eljárás. Nekünk az a
feladatunk, hogy legális eszközökkel sze-
rezzük meg a certifikátok számának fel-
emelését. Nemcsak az újabb időben, ha-
nem nagyon gyakran történt a mi éle-
tünkben, hogy olyan helyzet elé kerül-
tünk, amikor be kellett bizonyítanunk —
am kados — népi szentségünket. Most is
azt mondjuk: Nem akarjuk fiatalágunk-
kat kitépni a német kultúrából. Szeretjük
ezt a kultúrát, mert benne élünk, mert
sokat köszönhetünk neki, amelynek azon-
ban mi magunk is sokat adtunk. Am a
fiatalságot nem lehet lefékezni azzal,
hogy a multnak utját járja, az ifjuságot
a jövő számára kell nevelni. A mi jövőnk
pedig: Palesztina.

Dr. Michael Traub neves közgazdász,
plastikus képet rajzolt a német zsidóság

FATÜZELÉS

terén vezet a közkezdett

'ZEPHIR'

Folytonégő kályha
10 kg. fával fűt egy
normál szobát 24
órán át

Szántó Dezső és Fia
redőny és kályhagyár
Oradea

Kérjen díjtalan árjegyzéket!
Lerakat: „Barzel” vaskereskedés.

nak 1933 előtti években való gazdasági hanyatlásáról és kulturális merevségéről. E halálással szemben felvázolta a zsidó népek Palesztinában való újjáéledését, gazdasági gyógyulását és kulturális alkotó kedvét. A német zsidóság születési statisztikájának esőkenése és halálzási számainak növekedése azt eredményezte, hogy az utóbbi években a német zsidóság népesedési deficitje évente ötezer lélek. A német zsidóknak egy negyedrészre nem házasodik, egy másik negyedrészre gyermekeket, egy harmadik negyede egy és két gyermekes családból áll. Gazdasági tevékenységében egészen abnormális a német zsidóság. Csak két és fél százalékuk volt elfoglalva a mezőgazdaságban, míg több mint ötven százaléka a kereskedelemben. A legendás zsidó jólét immár teljesen eltűnt. Az önálló keresetűek száma esőkkent az utóbbi nyolc évben az alkalmazott arányszáma tizenöt százalékról harminnégy százalékra emelkedett. Ezzel szemben Palesztina népesedési mozgalmát, eltekintve attól, hogy az utóbbi tizenöt évben 160 ezer zsidó vándorolt be, erőteljes lendületet mutat. A palesztinai zsidóság szociális struktúrája normális. Huszonöt százaléka él mezőgazdaságból, huszonhét százaléka pedig iparból. A

Uj helyiségünkben új áruk

Modern csillárok
Legújabb rádiók
Villanyvasalók, főzők

CONSTRUCTIO,

CLUJ, Piata Unirii 31. Telefon 83.

világ, különösen pedig a mi világunk ki mozdult a tengelyéből. Eddig Palesztina vitaközlési téma volt csupán, ma már élő, realitás. Alig van egy zsidó Németországban, akinek ne lenne testvére, vagy barátja odaát. Ha valaki Palesztinában jár, akkor a nagy benső élményt nemcsak a forgalmas városok impozáns ütemében találja, hanem az ország sajátos alakulataiban, hőmélletes klímájában, áhitatos népességében. De még ennél is nagyobb élmény az, amikor a telepések egészen egyszerű, keresetlen szavakkal mondják el, hogy mindez, hogy jött létre, milyen roppant nehézségek és áldozatok között. Ma aligha van komoly ember, aki a zsidó problémával foglalkozna, anélkül, hogy Palesztinát be ne vonná munkássága körébe. Palesztina nagy meglepetéseket tartalmaz a zsidóság számára. Egy világ fejlődik ott amely önmagát ránk kényszeríti, amely bennünket vezetni fog. Egy új élet csirázik ezen a földön. Palesztina bekapesolódik immár a mi sorsunkba.

Madách: Ember tragédiája. Propagandakiadás Zichy Mihály képeivel. 90 lej egészvászonban. Kapható az Uj Kelet könyvostálvában az összeg és portó-költsége előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

Egy zsidópárti bizalmi a dragomér-falvai „tisza választásról”

Hogyan kapott öt szavazatot a Zsidó Párt a dragomér-falvai körzetben

Alábbi cikket íj. Jakobovits Adolf máramarosi kereskedő, a Zsidó Párt dragomér-falvai bizalmiférfia írta választási tapasztalatairól.

A választási előtti napon spiceliraj örökösök a máramarosszigeti autóbussz-indulónál. Az izavölgyi autóbusszról úgy ráncigálják le az ellenzéki pártok bizalmiát, mint ebzárta idején a kőborkutyákat. Szánt fogadtam, amely kivitt a városból és az esti órákban így jutottam el Dragomérfalvára, a 8. számú szavazó-körzetbe.

Bármennyire titkolta házigazdám a dolgot, félóra leforgása alatt tudta az egész község, hogy megérkezett a Zsidó Párt bizalmija. Ez a nagyközönség, mely negyven és néhány kilométerre fekszik a vasutállomástól, a választások előtti hetekben annyira izólálva volt a központtól s a Zsidó Pártot annyira megfeszítették mozgási szabadságától, hogy a zsidóság nagyrésze azt sem tudta, hogy a Zsidó Párt egyáltalán külön listával indult a választásba. A dragomér-falvai hitközség előjárói a késő esti órákban elvittek a templomba, magunkra zártuk a templomot és a sötétben beszámoltunk és tanakodtunk.

A hajnali órákban egy kísérelvel megkerültük a falut, patakokon és pocsolásokon keresztül jutottunk el az iskoláig, a szavazóhelyiségig. Csendőrorok és katonák légiója állta körül az iskolát, ahova nem engedtek be senkit, a kormánypárti kortesek kivételével. Aki birt, a szomszédok kerítésein mászott keresztül, hogy eljusson a törvényszéki főnök engedélyével a kezében az urnához.

Hét rekesz az urnán, hét község számára

Arról, ami december 20-án a dragomér-falvai szavazóteremben történt, a szabad választások paródiáját lehetne sikeresen megírni. A teremben ült hosszú lócákon két tucat katona és csendőr. Ott volt reggeltől éjjel utánig hét község jegyzője, bírja, esküdtje, bakterje, no meg a tanító, pap, kántor, perceptor, agént s a nyitár és mindenki, aki jelent valamit. Az urna egy nagy láda volt, rajta hét nyílás és benne hét külön rekesz, hét község számára, minden község megkapta így a maga választási mérlegét.

A teremben hét szavazófülke volt felállítva, minden fülkénél egy kormánypárti kortes az ajtónyitogató, aki a szavazás idején fejjel a fülkében volt és ott adott „választási instrukciókat” a szavazóknak.

A bíró megnézi, hogy ki hová szavaz

A bíró, a szavazatszedő bizottság elnöke (a hivatalos cédulából tudom, hogy dragomér-falvai járásbíró és Anton Cármaçjunak hívják) úgy ahogy a szavazó polgár kijött a fülkéből és átadta neki a szavazólapot, kinyitotta a szavazólapot és megnézte, hogy az illető hová szavazott.

Kiment a hír, hogy a bíró megnézi a szavazólapokat, kiment a hír az utcára és járt szájrol-szájra. Páni félelem vett erőt a zsidóságban és ekkor tudtam, hogy a 8. számú máramarosi szavazóköriletben eldőlt a zsidó lista sorsa.

Ha a bizalmi tiltakozni próbál

Voltak ugyan bizalmiak, akik tiltakozni próbáltak. A nemzeti parasztpárt bizalmija például a törvényre hivatkozott, mely köztudomásúlag tiltkos szavazásról beszél. Abban a pillanatban, ahogy a bizalmi kinyitotta a száját, a szolgálattelős csendőr tudta a kötelességét és a szavazóasztal mellől elcipelte a bizalmi.

98 jódí paraszt a cuzisták listájára adta le szavazatát. Ezek a parasztek demonstráltak, a bírónak a fardatságát is megkímélték, mert nyitott szavazólapot nyújtották át a bírónak s valamennyi bekerült az urnába, egyetlenegy sem lett megsemmisítve.

Arról nem is beszéllek, hogy a propaganda ott folyt a szavazóterembe, hogy megengedték egy parasztnak, hogy a társa helyett is szavazzon, mert az szegény a butyiba van, nagy a hó, nem jöhet el egyedül szavazni. Hogy este, amikor a chederben vége volt a tanításnak, a gyermekek eljöttek szavazóterembe és 13-14 éves fiuk vigan szavaztak.

Az esti órákban már szavazóigazolvány nélkül is szavaztak. Hetes turnusok jöt-

tek, kaptak pecsétet és szavazólapot, katonás lépésben kimentek a teremből, ott a csendőr kommandójára visszafordultak, bemasiroztak a terembe és újra szavaztak és így órákon keresztül. A végén, amikor csak ketten maradtunk ott bizalmiak közül, a Zsidó Párt és a cuzisták bizalmija, azt se tudtuk, nevéssünk vagy bosszankodjunk a dolgon.

2100 szavazó közül — 2543 szavazott le

2100 szavazatra jogosult egyén van a dragomér-falvai körzetben. Éjjel 1 óráig 2543 szavazat került bele az urnába. Éjjel után a kormánypárti kortesek össze-néztek, elég lesz, fent is meg lesznek elégedve az eredménnyel.

A bíró még ki akart bennünket tessékélni, hogy ne legyünk jelen a szavazatok összeolvasásánál, tiltakoztunk és a kormánypárti kortesek igazat adtak nekünk. Bent maradhatunk, ők ugye akarnak most nagyobb eredményt produkálni.

Öt zsidópárti szavazat

A Zsidó Párt öt szavazatot kapott a cca 800 szavazatból. Egy volt a dragomér-falvai rekeszben, amit én adtam le, kettő a jódí rekeszben, további egy egy szavazatot Szeliste és Szacsai adtak le. Ennek az utóbbi zsidópárti szavazatnak még következményei lesznek. A nagy tumultusban a kétezeröt száz szavazat között ez az egy zsidópárti szavazat ugyanis bejött csempészve és így roppant kellemetlen helyzetbe hozta Zakariás jegyzőt, aki nek ki lett adva a felsőbb utasítás, hogy egyetlenegy zsidópárti szavazatnak sem szabad lemennie az ő falujából. A derék

Teljes anarchiát idéztek elő a nácik az erdélyi szász szervezetekben

Bucuresti-Bukarest, december 27. (Az Uj Kelet tud.) A „Dimineata” jelentése szerint az erdélyi szászok körében egyre erőteljesebb lesz a megmozdulás, amely állást foglal a hitlerista áramlatok túltengésével szemben. Nagyszabedben a napokban rendkívül látogatott gyűlést tartott a Bürger-Abend nevű alakulat, amely Brandsch Rudolf mögött tömörül. A rendkívül népes gyűlésen éles kifakadások hangzottak el dr. Hans Ottó Róth ellen. Bürtmess építés határozati javaslatot terjeszt a gyűlés elé, amelyben tiltakozik az ellen, hogy Brandsch Rudolfot, aki huszonöt éve megszakítás nélküli képviselője volt Szeben megyének, ez alkalommal erőszakosan eltávolították a jelölő listáról. A Bürger-Abend szö-

dárisnak jelenti ki magát Brandschsal, kérve a német szövetséget, hogy szüntesse be egyszer és mindenkorra az eldene folyó aknamunkát.

Több más felszólalás után a Bürger-Abend kimondja, hogy országosan szervekedni fog. A gyűlés után Brandsch Rudolf cikket írt lapjában, amelyben ironikusan mutat rá arra, hogy az „új rendszer”, amelyre a hitleristák uton-utfélen hivatkoznak, négy tábora osztotta az egész egységes és szolidárisz szász népet. A nemzeti szociálisták megjelenésig teljes volt a fegyelem az erdélyi szászok körében. A nemzeti szociálisták működésének köszönhető, hogy ma paratlan anarchia uralkodik a különböző német szervezetekben.

Egyetemi hallgatókból álló kommunista összeesküvést lepleztek le Jasiban

Rendteleg röpiratokat és brosurát foglaltak le a házkutatás során

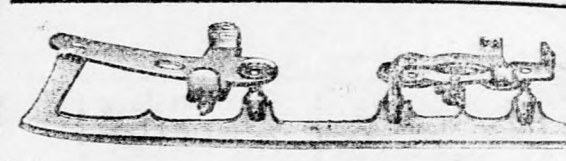
Bucuresti-Bukarest, december 27. Jasi jelentése szerint a rendőrség már néhány nap óta behatóan folytatott nyomozást az utóbbi időben forgalomba hozott kommunista röpiratok szerkesztőinek kégre, kerítése érdekében. Ugy a várost, mint a közeli falvak lakosságát elárasztották különböző kommunista propagandát kifejtő röpirattal. Hosszu ideig folyt a nyomozás ismeretlen kommunisták kézrekerítésére, de nem tudták a nyomukra akadni.

A napokban aztán váratlan fordulatot vett a nyomozás. Az egyik elhagyott utcában levő lakásban a rendőrség éjszaka rajtaütött egy fiatal lánykóbból és fukkból álló társaságon, akik éppen akkor sokszorosították a röpiratokat. A detektívek leigazolatták a társaság tagjait és kiderült, hogy mindegyik egyetlen hallgató, az egyik pedig egy helyi dusgazdag családnak a gyermeke.

Házkutatást tartottak a két szobából álló lakásban és a szomszédos szobában nagymennyiségű röpiratokat találtak. A röpiratok becsomagolva elküldésre készen állottak. Mint később kiderült, katonáknak,

parasztnak, hivatalnokoknak és egyetemi hallgatóknak készítettek ilyen esomagokat. A brosurák méltatják a szovjet, oroszországi állapotokat és felszólítják az olvasót, hogy szavazatukat kizárólag Fajottra adják le. A röpiratok között találtak kéziratokat, melyben a romániai kommunista párt ad utasításokat tagjainak. Az összes leveleket és röpiratokat a rendőrség lefoglalta. A nyomozás tovább folyik mert remélik, hogy ennek a társaságnak még számos tagja van. Valószínűleg az egész országra kiterjedő kommunista hálózatról van szó. A rendőrség számos ágensét küldte ki Beszarabia területére, mert valószínűleg a letartóztatottak más városbeliekkel is összeköttetésben állottak.

— Japán repülők bombázták Fu-Csu kínai várost. Londonból jelentik: Fu-Csu kínai várost japán repülők bombázták. A városa és környékére 135 bomba esett le. A halálos áldozatok számát erre becsülik.

Korcsolyák,

zsebkések, alpakka evőeszközök, önbortváltó készületek nagy választéban és olcsó árakon. Lorgnonok, színházi és tábori látesövek minden elfogadható árban kiárusítatnak.

7. ut. Calea Victoriei 2

Jegyző ott a helyszínen a választási bizottság előtt kijelentette, hogy ezt a csufiságot csakis a Mizrachi tehetta meg vele, ezért első dolga lesz, ahogy hazamegy, hogy a Mizrachi feloszlatja.

De Dragomérfalva, a nagy zsidó község, nem lett kompromittálva. Itt kiadták a zsidóknak az ukázi, hogy egyetlenegy zsidópárti szavazatért az egész hitközséget teszik felelőssé. Egyetlenegy volt. Azt én adtam le, a Máramarosszigetről jött bizalmi.

Ime, néhány szál mákvirág a nagy esőkorból.

Igy választottak Máramarosban a liberálisok 1933-ban...

Meggyilkos örmény

Newyork, december 27. Newyorki örmény szakáján miseregölték.

A londoni lap newyorki örmény merénylet bosszújéje harcban akik visszavonulnak, akik az törtek az oltár után elmenekül, tudja a gyilkos zász folyik. A terület után lezárta szentelni a mártírokat közbenjött.

— Beverték a ablakait. Belgrád kövekkel bekövetség ablakok közül kettőt elfo-

Vilmo meg

Mit

Club Kolozsvár. Kelet tud.) Lett kitalálni. Nem hittük eddig. Az amolyan módon a környező népmód új és meglent kitaláltak leleményességeken a lehetőségban, azt hittük és többszörösen kordot... Az új v

Tévedtünk. Csak most, néltent meg a vilomost hóna most kerülhetett vidéki barátunk mi sietve kürtö antiszemita rekordjait meg születt meg a ra, míg valami fantasztikusabbban, amelyeket nem hogy elho és újabb ötletek

„Egy regátbe a zsidókérdés vidéki előfizetőnk ta és zsidópárti logiánkat megmilitotta, hogy a lődik eléggé, ér hogy a zsidók letesebb honpolott elő, hogy lőgnagvobb esovatkozott, hogy esunyán viselkedett. Eltekintv szociálistákat tették ki részü mekben sem. El kik és milyenek vatkozott Vilmo edőre. Amikor szőri rangjáról tett, a regátból bélyegezett. Eg beszerezte és lemondó levél melvett idemelle

Vilmos Vidéki barát bez a „lemondó a levélnel másó világtörténelem ta örökítődik m ság, a német róm weimari köztárs tijeiben alighan mari napok majdan történel vashatni... Csá tott meg az a ki

Meggyilkolták a newyorki örmény érseket

Newyork, december 27. Leo Tuuranj newyorki örmény érseket karácsony éjszakáján mise közben késszurásokkal megölték.

A londoni lapok értesülései szerint a newyorki örmény érsek elleni gyilkos merénylet bosszu műve. A főpap hosszabb ideje harcban állott hívei egy részével, akik visszavonulását követelték. A gyilkosok, akik az ajtatoskodó hívők közül törtek az oltár elé, tettük végrehajítása után elmenekültek. A rendőrség már tudja a gyilkosok kilétét. Szigorú nyomozás folyik. A templomot a gyilkos merénylet után lezárták s azt újra fel fogják szentelni a mártírhalált halt érsek utódjának közbenjöttével.

— Beverték a belgrádi német követség ablakait. Belgrádból jelentik: Kommunista kövekkel beverték a belgrádi német követség ablakait. A rendőrség a tettesek közül kettőt elfogott.

Nincs több paraszom

Most már visszanyerte rádióm a hangját és kedvemre fogom az állomásokat, úgy megy az öreg doboz, mintha kicserélték volna... Nem kidobott pénz amit a csövekért adtam, csodálatosan jók... Természetesen csak a közkedvelni világmárkás.

TUNGSRAM

szabad venni.

csövet

Vilmos császár lemondólevelének otromba meghamisításával fejtenek ki a falvakon antiszemita agitációt

Mit irt ebben az „eredeti” levélben az excsászár a regátbeli zsidókról?

Chuj Kolozsvár, december 27. (Az Uj Kelet tud.) Lehet-e valami új változat kitalálni a kutmérgezésnek? Nem hittük eddig, hogy ez még lehet séges. Az antiszemitizmus magvait olyan módon már nem lehet elhinteni a környező népek között, hogy ez a mód új és meglepő legyen. Annyi mindent kitaláltak már, hogy az emberek leleményessége nem terjedhet túl ezen a lehetőségeken. Ezekben a dolgokban, azt hittük eddig már felállították és többszörösen beállították a világrekordot...

Az antiszemita kutmérgezés új világrekordja

Tévedtünk. Eddig nem állították fel. Csak most, néhány nappal ezelőtt történt meg a világesemény, lehet az is, hogy már hónapokkal ezelőtt, de csak most kerülhetett nyilvánosságra. Egyik vidéki barátunk közli velünk a hírt és mi sietve kiértelmezzük világga, hogy az antiszemita kutmérgezés eddigi világ rekordjait megdöntötték és új rekord született meg a halhatatlanság számára, míg valami újabb, még ennél is fantasztikusabb nem akad az agyunkban, amelyeket úgy látszik a gyűlölet nem hogy elhomályosítana, de újabb és újabb ötletekre készíti.

„Egy regátbeli bíróval vitakoztam a zsidókérdés fölött — írja nekünk vidéki előfizetőnk —, mint régi cionista és zsidópárti, igyekeztem neki ideológiánkat megmagyarázni. Ő azt állította, hogy a zsidóság nem asszimilálódik eléggé, én erre azt állítottam, hogy a zsidóknak nincs jobb és becsesebb letesebb honpolgár. Ekkor ő azzal állt elő, hogy bizony ehhez szó fér. És legnagyobb csodálkozásomra arra hívatkozott, hogy a regáti zsidók nagyon csúnyán viselkedtek a német okupáció alatt. Eltekintve attól, hogy különféle szolgálatokat tettek a németeknek, nem vették ki részüket a háborús küzdelemben sem. Ennek jellemzésére, hogy kik és milyenek a regátbeli zsidók, hívatkozott *Vilmos császár lemondó levelére*. Amikor Vilmos lemondott császári rangjáról, a levélben említést tett, a regátbeli zsidókról, akiket megbélyegezett. Egy vidéki román paptól beszerezte és nekem átsegáltatta a lemondó levél egyszerű másolatát, amelyet idemellékeltem csatolok.

Vilmos császár „lemondó levele”

Vidéki barátunk mellékelte is levélhez a „lemondólevél” másolatát. Annak a levélnek másolatát, amelyben a modern világtörténelem egyik legnagyobb pillanata örökítődik meg: a nagy német császár, a német római birodalom átváltozása weimari köztársasággá. Ez a levél eredetiben alighanem féltett kincs a weimari napok irattárában és másolatát majdan történelemkönyvekben fogjuk olvashatni... Csak a román népek adott meg az a kivátság, hogy ezt a lemondólevelet millió és millió példányban száltsák neki.

Vilmos császár lemondólevele

Egészen fantasztikus, hogy miket irtak be a mérgekverők ebbe a levélbe. Hogyan hamisították meg ezt a történelmi jelentőségű okmányt, melynek hiteles másolata alighanem még nem is jelent meg soha, a mérgekverők aljas és elriasztó eszközeivel. Ennek igazolásául alább teljes egészében közöljük ezt a másolatot, amelyet vidéki előfizetőnk szerzett meg számunkra az „eredeti levélből”:

1. Lemondok örökidőkre a császári korona jogairól.
2. Egyben felmentem a Német Császárság és Poroszország összes tisztviselőit, valamint a porosz hadsereg és tengeriflotta tisztjeit, altisztjeit és katonáit a nekem, mint királynak, császárnak és parancsnoknak tett esküjükről.
3. Utódaimat arra kérem, minden erejükkel legyenek azon, hogy a román zsidóságnak megbízottam, Mackensen által megadott politikai jogait ne semmisítsék meg, mert egyetlen általam elfoglalt országban sem tettem nekünk a zsidók annyi szolgálatot, mint a romániai zsidók. Azzal a megszorítással azonban, hogy egyetlen egyet sem fogadjanak be Németországba, mert nekünk nem kellene hazaárulók, ennek az átkozott burjánának nem kell a mi földünkben is megteremnie, mert tudvalevő, hogy ez a nép legveszedelmesebb a világon.

Kelt Ameringben, 1918. XI. 28-án

Vilmos s. k.

Igy hangzik ez a fantasztikus lemondó levél, amelyet antiszemita agitátorok milliószámra terjesztenek az országban. Ugy terjesztik, hogy egy regátbeli bíró és egy román pap nem csak olvassa, de elhiszi. Elhiszi, és antiszemita vitákban fel is használja.

Van tehát az antiszemita agitáció rafinériájának olyan változata is, amelyre emberi elme alig gondolhat. Mert ez a levél valóban a fantasztikumok országába való.

A regátbeli bíró és a vidéki román pap azonban a fantasztikumok világában él.

A választások után a kormányzás nehezebbik része következik

A január 10-én kezdődő parlamenti szesszió nehézségei. Csak nyolc mandátuma lesz a Magyar Pártnak. Duca miniszterelnök nyilatkozata a külföldi sajtónak a választásokról és a párt mellett megnyilatkozott népakaratról...

Bucaresti-Bukarest, dec. 27. (Az Uj Kelet tud.) A választásokra következő karácsonyi szünetben a választási bizottság elvégezte munkáját és megállapította a mandátumok elosztásának számát. A szociálisták karácsonyi-nyilatkozatát is elhangzott a miniszterelnök részéről: Duca a külföldi sajtónak adott intervjút a választások eredményeiről és a román parlament elkövetkező munkájáról. A nyilatkozat a következőképp hangzik:

Duca nyilatkozata

A Newyork Times és az amszterdami Telegraf munkatársai előtt a miniszterelnök kijelentette, hogy a liberális párt erejét és az ország talajában való erős begyökerzettségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy megszerezte a szavazatoknak több, mint felét. — Duca szerint a parlamentben és a szenátusban így is megfelelő képvisellel rendelkezik minden párt. Igaz ugyan, hogy a szociáldemokraták, a vereszkánusok és zsidók a parlamenti választásoknál lemaradtak, de a szenátusban mégis szerephez jutnak, mert Averescu néppártjának jogszertint szenátorai vannak, a szociálisták is kapnak szenátort a munkakamarai választá-

sonk után, míg a zsidók képviselői a kormánypárt soraiban ülnek, mert a zsidóság jelentékeny része a kormányra szavazott. — Végül megemlékezett Duca a magyarokról is, azzal a megállapítással, hogy a magyarok képviselőinek és szenátorainak száma most is elég tekintélyes ahhoz, hogy a magyar kisebbség véleményét kifejezhessék.

Duca ezután hangoztatta, a külföldi hírlapírók előtt, hogy úgy gazdasági, mint politikai téren a rend és béke szem pontjai vezelik kormányt tevékenységét.

Nyolc magyar mandátum

A mandátumok kikalkulálásának érdekessége, hogy a magyar párt nem kilenc, hanem csak nyolc mandátumhoz jut a parlamentben. A bukaresti lapok ezt azzal magyarázzák, hogy a nemzeti paraszt párt ifjovi szavazatait véletlenül a magyar párt javára irták, holott a magyaroknak ifjovban nem is volt jelöltje. Így a magyar párt szavazatszáma csökkent, ezért elesik egy mandátumtól Szatmár megyében, ahol Jakabffy Elemér lett volna képviselő. Szatmárban a liberálisok kapnak eggyel több mandátumot.

Izgalmasnak ígérkeznek a csütörtöki

közszégi és megyei tanácsok szenátorválasztása. Egy-egy megyében óriási a tülekedés a mandátumokért, sok párt itt akarja kárpótolni a képviselőválasztáson kibukott jelölteket. Így a nemzeti paraszt párt Madgearut és Mironescut szeretné megválasztani. Ezután még hátra marad az egyetemi tanácsok, munkakamarák, valamint az ipar és kereskedelmi kamarák szenátorválasztása.

A Lupta legutóbbi számában ír azokról a nehézségekről, amelyek a kormányt fogadják a január 10-én összeülő parlamentben. Egészen biztos, hogy a parlament nem kezdhet hozzá azonnal a törvénykezéshez. A felirati vita, bármennyire is szeretné ezt a kormány megrovíditeni, alighanem hetekig húzódik majd el és csak február elején kerülhet sor olyan törvényjavaslatokra, mely a kormány gazdasági programját valószínűleg meg. Március elején lejár a mezőgazdasági moratórium, addig tehát új konverziós törvényről kell gondoskodnia a kormánynak. Aztán a költségvetési vita következik, melynek során rendezik a külföldi törlesztések kérdését is és végül az új pénzügyi rendelkezések következnének, amelyeket a kormány választási beszédeiben beígért.

A lap úgy értesül, hogy a konverzió kérdését a pártban a kamatok redukciója révén akarják megoldani, ez azonban nem tetszik Bratianu Dinunak, aki minden néven nevezendő konverzióknak ellensége. A másik nehéz kérdés az adók leszállítása, amelyet a kormány megígért, de aligha valószínű, hogy a jelenlegi költségvetési helyzetben.

A választások levezetése és az „elért” siker a kisebbik feladat volt. Ezután jön a nehezebb és a kevésbé könnyen megvalósítható...

Meghalt Macia ezredes, a katalán államfő

Barcelona, december 27. Macia ezredes, katalán államfő műtét után beállott komplikációk következtében 74 éves korában meghalt. Szerdai temetésén jelen volt Barcelonában Alcala Zamorra spanyol köztársasági elnök is, aki a katalán fővárosba utazott ez alkalomra.

Rádióvevők!!!

Megérkeztek a legmodernebb

Világláger rádióink

Kérjük nálunk meghallgatni!

ELECTRICA

Főtér és C. Victoriei sarok (Central Szálló épület)

yák,

beszközök, ön nagy válasz. Logronok, övek minden pusittatnak.

et 2

választási bi... te, hogy ezt a... hi tehetta meg... z, ahogy haza... loszlatja.

egy zsidó köz... va. Itt kiadták... egy egyetleneg... egész hitközsé... egyetlen volt... amarosszigetről

ag a nagy cso.

arosban a li.

nácik kben

Brandschsal... et, hogy szün... onkorra az el

tán a Bürger... szágosan szer... an Brandsch... an, amelyben... hogy az „új... eristikák uton... táborba osz... és szolidaris... elialisták meg... gyelem az er... nemzetit szo... közzönhető... ia uralkodik... zetekben.

6 leztek

zkutatás

nak és egye... ték ilyen esoj... és a szorjete... és felszólítják... kat kizárólag... ok között ta... a románjai... ásokat tagja... rőpiratokat a... mozás tovább... ennek a társá... an, Valószínű... edő kommu... A rendőrség... Beszarabia te... a letartósta... s összekötte.

zták Fu.Csu... ntik: Fu.Csu... k bombázták... bomba ese... zámát eserre

Kész vagyok. És most **NIVEA**

Elég, ha munka után a kezét csak enyhén bedörzsöli NIVEA-CREME-el és a háztartási munka nem hagy semmi nyomot. On hálás lesz nekünk ezért a tanácsért, mert a kéz ápoló külsőt nyer és bársonyos sima lesz. — A NIVEA-CREME teljesen behatol a bőr pórusaiba és nem hagy zsíros fényt maga után.

NIVEA-CREMA gazdaságos. Ára: Lei 16.— — Lei 72.—

Meghalt dr. Kohányi Rezső

Egy rendkívül finomlelkű, nemes gondolkodású és életvitelű ember és a világi eseményekhez való állásfoglalásában mégis agilis mindig eszelekvő és mozgató ember hunyt el vasárnap Nagyváradon. Dr. Kohányi Rezső az ottani Társulati Kereskedelmi iskola évtizedek óta működő tanára halt meg és vele a régi Nagyváradról és nemkevésbé az új zsidóságáról is emlékeztetünk. A híre megkapó, finom és mégis erős szív.

Kohányi dr. békében a magyar irodalmat tanította a nagyvárad kereskedelmi iskola növendékeinek és ugyanakkor amiód mint europäer teljes átértéssel és értékeléssel tudta értelmezni a magyar irodalom remekait, — soha egy pillanatra sem feledkezett meg zsidóságáról. Hivatásából kifolyólag — ismételtük, évtizedeken keresztül — magyar irodalomtörténeti tanár volt, befelé pedig a zsidó irodalom, történelem és megújulás szerelmese. Hivatalból — de nem hivatali szárazsággal — sorát írta meg a magyar irodalmi tanulmányoknak, iskolai órák után azonban, otthoni íróasztalánál, azoknak a költőknek és tudósoknak áldozott, akik a magánéletét és közéletét tették ki és élte: Herzelnak, Norraunak, Bailliknak, Achad Haamnak és a zsidó reneszánsz egész sor más héroszának. Tanítványai soha egy hangos szavát nem hallották, jóságából és buzgóságából állott az egész ember. Mo solyó, evikkeres arca, amely kis fran-

ciás szakálban eszesodott, valóság gal ideális tanárképessé tette, mintha egy régi intézeti regényből ugrott volna ki a Körös-part hársfái alá.

Kohányi Rezső dr. nem az impérium változással lett cionista. Nobiliton, de sohasem tüntetően volt öntudatos zsidó már akkor is, amikor a magyar kultuskormánytól kapta a fizetését, ezt ő már egészen fiatalon egyszer és mindenkorra elhúzóta magában. A magyar kultúrának megadta ami minden kultúrának dukál: a fenntartás nélküli becsületét és tisztelőt, lelkiességét azonban, már jóval a háború előtt oda adta a héber kultúrának és Palesztínának, amelynek értelmét és színtét egye diűli célravezetőségét sokszor volt alkalma látni azokban a kollégiókban, amelyek zsidó diákokkal magyar szakkon román iskolákban adódtak. Az erdélyi cionizmus egy legfinomabb alakját vesztette el dr. Kohányi Rezsőben.

Temetése hétfőn délután ment végbe Nagyvárad társadalmának osztálytan részvételével. A kereskedelmi csarnok előcsarnokában elhelyezett koporsó előtt sorra jelentek meg a nagyvárad zsidó és nemzsidó társadalmi és kulturális szervezeteinek képviselői, hogy megrendült szavakkal bucsúzzanak el az igaz embertől. A szeretet és ragaszkodás imponálásának kifejezése volt az a hatalmas gyászmenet, amely Dr. Kohányi Rezső koporsóját a temetőig kísérte.

Mi a prágai kisanant konferencia programja?

A galaci szabadkikötő, a dunai hajótársaságok fuziója a program legérdekesebb pontjai

Bukarest, dec. 27. A Prágában, januárban összeülő kisanant gazdasági konferencia anyaga elkészült. A prágai kormány, mely a konferencia rendezését vállalta, a következőképpen állította össze a konferencia programját.

1. Allandó bizottság létesítése, melyben részt vesznek a hivatalos delegátusokon kívül az ipar és kereskedelem képviselői. A bizottság a három ország ipari együttműködését van hivatva megteremteti.

2. Az együttműködés a következőkre fog kiterjedni:

a) Együttműködés vállalatok alapítása és munkások nevelése kérdésében.

b) Együttműködés vállalati fiókok alapítása ügyében a kisanant államokban.

c) A kisanant államok iparvállalatainak támogatása az esetben, ha ez a vállalat érdekeltséget akar vállalni más kisanant állam iparvállalatánál.

d) Hosszulejártú szerződések kötése nyersanyagok, illetőleg félgyártmányok szállítására.

e) Egyezmények kötése mindazon nyersanyagok termelésére a kisanant államokban, amelyeket ezen államok iparvállalatai dolgoznak fel.

f) Egyezmények kötése idegen szakmai munkások (kisanantállamokból származó szakmai munkások) alkalmazására.

g) A készgyártmányokra vonatkozólag egységes szabályok készítése.

h) Együttműködés a kisanant államok által kiírt nyilvános árlejtéseken.

i) A kisanant államokban levő kartell együttműködésének megteremtése oly célból, hogy a három ország kartelljei a nemzetközi kartellekkel szemben egységesen léphessenek fel úgy kívülről, mint belföldön.

A csehszlovák kormányának még egy fontos terve van a prágai konferenciával kapcsolatban. Keresztül akarja vinni a román és csehszlovák dunai hajózási társaságok fuzióját, ami a galaci nemzetközi kikötő felépítését vonná maga után.

Megjelent!

Rettenetes Adolf

tragikomikus eposza, illedelmes jambusokban, jellemetes rövidséggel, melyben megvagyon énekelve a braunauj mázoló legény esodálatos pályafutása — a létra alsó fokától a kancellári székig.

Zsidóknak föltöbb javallva írta:

Salamon László

Egyszerre fog sírni és nevetni rajta!

Arannal rendelje meg az Uj Kelet könyvnyomdája utján. Ára 20 lej és portó.

SPORT

Több mint száz versenyző részvétele mellett, hatalmas Haggibbor sikert hozott a kolozsvári országos asztalitenisz verseny

Jól szerepelnek külföldön a nagyvárad futballisták, a bukaresti jég-hokkizók azonban súlyos vereséget szenvedtek Budapesten

Cluj-Kolozsvár, dec. 27. A kolozsvári sport-karácsony egyetlen, de annál kiemelkedőbb eseménye a Haggibbor-Victoria által lebonyolított asztali teniszverseny volt. Vasárnap és hétfőn nyolc város ifjai jelentek meg nagyszámú versenyzővel, hogy megküzdjenek a hegemonyáért. Temesvár, Nagyvárad, Szatmár, Brassó, Lupény, Gyulafehérvár, Marosvásárhely elől Kolozsvár fiataljai érték el minden pálmát, bebizonyítva Erdély fővárosának újabb térhódítását.

A vasárnapi csapatversenyt a Haggibbor fiatal erőkből álló együttese nyerte nagy küzdenitűdással párosult tehetséggel. A csapat, melynek tagjai Diamantstein Ernő (a román Makkabi-verseny győztese), az alig 15 éves, de már öreg versenyzőnek számító Goldberger László és Erős Géza, ma minden bizonnyal az ország legjobb klubcsapata. Megérdemelték hódította el a második helyet a Victoria (Vladone, Pop, Bálint), amely méltó ellenfele volt a győztes csapatnak.

Hétfőn reggel kezdődtek és este értek véget az egyéni küzdelmek, melyek során a Haggibbor ráduplázott megelőző napi sikereire, amennyiben Erős Géza (Csibi) megnyerte a férfi egyes első osztályt, és ezzel az ország legjobb versenyzői közé kvalifikálta magát. Tudására jellemző, hogy ezen kívül az ifjúsági verseny is az ő győzelmével végződött, a brassóiak kitűnő játékos, Weissfeiler előtt.

Erős három első díjan kívül két második helyezést is szerzett, a II. osztályban, ahol a nagyváradiak kitűnő reprezentánsa, Eisner jutott az első helyre és a férfi párosban, ahol Diamantsteinnel már fáradtan küzdve átengedték a győzelmet a Weissfeiler (Brassó), Lakatos (Temesvár) ad-hoc párnak. Erős Csibi, mint a legtöbb pontszámot elért versenyző megnyerte a Victoria által kiírt külön serleget, Vladone és Diamantstein előtt.

A többi versenyző közül kiemelkedik a fiatal Paneth Farkas (Haggibbor) teljesítménye, aki az I. osztályu egyesben a döntőig jutott el, kitűnő játékosokat hagyva maga mögött. A Haggibbor másik országos hírű játékos Goldberger csak a csapatversenyben indult, melyet veretlenül küzdött végig, ezzel is bebizonyítva,

hogy a bukaresti válogatott versenyen elért eredménye megérdemelt volt.

A vendégek közül a már említettekön kívül tehetségeseknek bizonyultak és megfelelő verseny-rutin megszerzése után szép eredményekre hivatottak: Szednicsek Volkmann, Lakatos I. és II. (Temesvár), Bódi és Sugár (Szatmár), Galambos, Lázár, Schwartz (Lupény), Calhoreanu, Jakabovits, Boldor (Vásárhely), Markovits, Vinez, Paszternák, Klein (Gyulafehérvár).

A nagyszerű verseny részletes eredményei a következők:

Csapatverseny. 1. Haggibbor (Diamantstein—Goldberger—Erős), 2. Victoria (Vladone, Pop, Bálint), 3. Eisner (NAC)—Albon (Victoria)—Galambos (Lupény), 4. CFR Temesvár (Szednicsek—Volkmann—Lakatos).

Férfi egyes I. o. 1. Erős Csibi (Haggibbor), 2. Paneth Farkas (Haggibbor), 3. Vladone Victor (Victoria) és Sugár (Szatmár). Indultak 22-en.

Férfi egyes III. o. 1. Bocsanzy József (KAC), 2. Niszló Tibor (IKE), 3. Popescu (TC) és Ridély (IKE). Indultak 17-en.

Férfi páros I. o. 1. Weissfeiler—Lakatos (Ivria—CFR komb.), 2. Diamantstein—Erős (Haggibbor), 3. Vladone—Goldberger (Victoria—Haggibbor komb.) és Volkmann—Szednicsek (CFR). Indultak 11-en.

Férfi páros II. o. Eisner—Galambos (NAC—Lupény komb.), 2. Hevesi—Szenkovits (Victoria—KKASE komb.), 3. Baumzweig—Krebs (Haggibbor—KKASE) és Sugár—Bódi (Szatmár). Indultak 10-en.

Ifjúsági: 1. Rosmann Tibor (Haggibbor), 2. Klein Béla (Haggibbor), 3. Landmann (Haggibbor).

A Haggibbor—Victoria rendezőgárdája (Vladone, Albon, Hevesi) dicséretes munkát végzett egy ilyen hatalmas mezőny összehívásával, bevezetve végre a legpontosabb lebonyolítási módot, a kiesési rendszert.

Két vereséggel zárult a bukaresti jég-hokkizók budapesti szereplése

Budapestről jelentik: A bukaresti Telefon Club jég-hokki együttese hétfőn 4:1 arányban vereséget szenvedett a Budapesti Korcsolyázó Egylet jég-hokkizóitól. Kedden Budapest válogatottja ellen állott ki a bukaresti csapat, amelytől 7:0 arányban kapott ki. A román csapat csak az első harmadban tartotta magát (1:0), a továbbiakban csődöt mondott játéka és egymásután kapták a gólokat. Budapest válogatottjában a kanadai tréner, Dewar is játszott. A román csapat legjobb embere Cantacuzino volt.

NAC és Crisana győzelem Franciaországban

Párizsból jelentik: A NAC a Club Français ellen 6:0 (3:0) arányban győzött, a Crisana az FC Suisse ellen játszott szintén Párizsban s 3:1 arányban legyőzte a svájci csapatot.

A turázó magyar proficsapatok eredményei

Budapestről jelentik: Genovában a Bocskai Genova kombináltja ellen 8:4 (5:3) arányban győzött. A csapat második genovai mérkőzésén 2:2 (0:2) arányban eldöntetlenül mérkőzött az FC Genovával.

A Phöbus Mantuában az SC Mantua ellen 4:1 arányban győzött.

Ujpest Casablancában az első mérkőzésén 9:0 arányban győzött egy kombinált ellen s második meccsén 1:1 (1:0) arányban döntetlenül végzett a marokkói válogatott ellen.

Kispest Caenben FC Caen ellen 8:1

(3:0) és Lorientban 5:1 (2:1) arányban győzött.

Portóban egy kombinált csapat 7:4 arányban legyőzte a Nemzeti—Attila kombináltat, majd a revansmérkőzésen a Nemzeti—Attila győzött 5:4 (4:0) arányban.

Budai 11 Pármában SC Párma ellen 1:1 (1:0) arányban döntetlenül ért el.

A Hungaria Karlsruheban a városi válogatott ellen 2:0 (0:0) arányban győzött.

A Ferencváros legyőzte 7:2 (2:2) arányban Köln válogatottját.

Az FC Livorno 3:2 (1:0) arányban győzött a Boeska ellen.

A III. ker. Athénben 2:0 arányban győzött a Paneiteinak ellen.

Budai 11 Reggio Emiliában 7:2 (4:2) arányban legyőzte az AS Calcio Reggiót.

A Rapid nyerte a bécsi futballtornát

Bécsből jelentik: A karácsonyi futballtornát a Rapid nyerte. Második lett a WAC, harmadik a Szeged FC, negyedik a Favoriten. A helyezést eldöntő eredmények: Rapid—Favoriten 15:1 (5:1), Szeged FC—WAC 4:2 (2:1).

Budapest, A Középeurópa Kupa bizottsága akként döntött, hogy a jövőben a résztvevő nemzetek négy-négy csapattal fogják magukat képviseltetni a kupaküzdelmekben.

London. Az amerikai válogatott jég-hokkicsapat, a világbajnokság védője, utban van Amerikából, hogy megvédje világbajnokságát.

Leza

Az ülés elvlaszt

Oradea-Na Uj Kelet tu neti napok társadalmi lek egész so Ezeken a saít az erde munkaközösi erdélyi Mizr mizrachit kor intező bizott cioni ifjuság valamint az Szövetség ülése. Ugyan Barisszia sze keretek közö ját. Az Uj ezekről a tan számólot fog miatt ma esa zeti Szövetsi üléseinek lefo A nagyim után fél négy Schwarz M intezet nagy tám elnök I üdvözölte a zolta a gyüle kérte a megj népek e sor odadással ve

Ezután dr. Nemzeti Szöve szögös Zsidó történelmi vs Erdélyi Zsidó átalakulási, különválasztot tevékenységét Zsidó Pártra s lasztás azonban azt, hogy az Szövetség, min adta volna azt ját, hogy az e nemzeti késebb kai elhelyezked alapon képzelt utóbbi választá san is, olyan hetők, amelyek akadnak egyes tartják magukr Zsidó Párt ált magatartást. Ez Nemzeti Szövets és összeférhetet gondolatlalt. Két tagjait, foglalko sel és találjanak hogy a jövőben ban legyen azza tással, amelyet zően ir- elő szám

A nagy figye után Vermes Er emelkedett szólás kal emlekezett m ról. Mindenekelőt idézte a hallgatós hunyát, mint az legkimagaslóbb al legodaadóbb harc nek hirtelen és ta hatatlan vesztésé gista munka szá cionizmus halottá ról és Leon Motz kegyeletes szavak hunyát történelm dító bucsuszavakat gatta végig.

A Pa Napirend előtt fel és kérte, hogy áthelyezésének ügy kérdésben nem a illetékes fórum, ha reprezentánsai, ve az ülés szorítottá gezésére, hogy az talan volt. Minthog ság pártközi politik melynek nem is le Palesztina Hivatal bizottságnak a hiva történet áthelyezése helyét.

Lezajlott az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Nagyintézőbizottsági ülése

Az ülés jóváhagyta a Palesztina Hivatal áthelyezését. Vita a cionizmus és a népi politika elválaszthatatlanságáról, a Keren Kajemetről, Keren Hajeszódról és az ifjusági problémákról

Oradea-Nagyvárad, december 27. Az Uj Kelet tud. A karácsonyi munkaszüneti napok alkalmával a fontos zsidó társadalmi és szervezeti összejövetelek egész sora zajlott le Nagyváradon. Ezekben a napokon tartotta tanácskozással az erdélyi Bne Brith páholyok munkaközössége, ekkor zajlott le az erdélyi Mizrahi és Brith Hanoar Hamizrahi konferenciája, a WIZO nagyintéző bizottsági ülése, a Hanoar Hancioni ifjusági szervezet konferenciája, valamint az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség nagyintéző bizottságának ülése. Ugyaneznap Aradon az Aviva Barisszia szervezet tartotta imponáns keretek között ezévi Jom Habitchdudját. Az Uj Kelet szerkesztősége mind a tanácskozásokról részletes beszámolókat fog közölni. Anyagtorlódás miatt ma csak az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Nagyintézőbizottsági ülésének lefolyását ismertetjük.

A nagyintézőbizottsági ülést dél után fél négy órakor nyitotta meg a Schwarcz Menyhért-féle leánynevelő intézet nagytermében dr. Fried Ábrahám elnök. Dr. Fried meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, majd vázolta a gyűlés munkaprogramját és kérte a megjelenteket, hogy a zsidó népek e sorsdöntő napjaiban komoly odaadással végezzék munkájukat.

Dr. Fischer Tivadar a Szövetség kisebbségi ideológusainak

Ezután dr. Fischer Tivadar, a Zsidó Nemzeti Szövetség diszelnöke és az Országos Zsidó Párt elnöke szólalt fel és történelmi visszaforgatást vetett az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség belső átalakulására, amely odavezetett, hogy különválasztották a szövetség cionista tevékenységét a belpolitikaiitól, mely a Zsidó Pártra szállt át. Ez a különválasztás azonban korántsem jelentette azt, hogy az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség, mint cionista szervezet feladta volna azt az ideológiai álláspontját, hogy az erdélyi zsidóság önálló nemzeti kisebbséget alkot és politikai elhelyezkedése is csakis ezen az alapon képzhető el. Sajnos, a legutóbbi választások során, ha szörványosan is, olyan jelenségek voltak észlelhetők, amelyek arra mutatnak, hogy akadnak egyes cionisták, akik nem tartják magukra nézve kötelezőnek a Zsidó Párt által megjelölt politikai magatartást. Ez ellentétben áll a Zsidó Nemzeti Szövetség ideológiai alapjával és összeférhetetlen az igazi cionista gondolattal. Kéri a Nagyintézőbizottság tagjait, foglalkozzanak ezzel a kérdéssel és találjanak megfelelő módot arra, hogy a jövőben minden cionista tisztában legyen azzal a politikai magatartással, amelyet cionista mivolta kötelezően elő számára.

A cionizmus halottai

A nagy figyelemmel fogadott beszéd után Vermes Ernő, a szövetség elnöke emlékezett szívesen a cionizmus halottaira. Mindenekelőtt Fischer Lipót emlékét idézte a hallgatóság figyelmébe és az elhunytat, mint az erdélyi cionizmus egyik legkimagaslóbb alakját, legönzelelenebb és legodaadóbb harcosát aposztrofálta, akinek hirtelen és tragikus távozása pótolhatatlan veszteséget jelent az erdélyi cionista munka számára. Ezután a világ cionizmus halottairól, Chaim Arlosoroffról és Leon Motzkinról emlékezett meg kegyeletos szavakkal és méltatta az elhunytak történelmi érdemeit. A megrendítő bucsuszavakat a közönség állva hallgatta végig.

A Palesztina Hivatal vitája

Napirend előtt Jámber Ferenc szólalt fel és kérte, hogy a Palesztina Hivatal áthelyezésének ügyét, minthogy ebben a kérdésben nem a nagyintézőbizottság az illetékes fórum, hanem az egyes pártok reprezentánsai, vegyék le a napirendről, az ülés szorítottok csak annak a leszögezésére, hogy az áthelyezés módja jogtalan volt. Minthogy a Palesztina Bizottság pártközi politikai bizottság volt, amelynek nem is lehetett ingerenciája a Palesztina Hivatal ügykezelésére, ezért a bizottságának a hivatal ügykezelése címén történt áthelyezése nem állhatja meg a helyét.

A napirendi javaslat rendkívül heves vitát váltott, amelynek során először Vermes Ernő szólalt fel és a leghatározottabban amellelt foglalt állást, hogy a Palesztina Hivatal ügykezelését letárgyalják, valamint, hogy a Palesztina Hivatal már megtörtént áthelyezését a nagyintéző bizottság ratifikálja.

Ujabb napirendi vita és a gyűlés felfüggesztése után az elnök Reiter Károlynak adja meg a szót, aki a kolozsvári Palesztina Hivatalnál lefolytatott revíziójáról számol be. Reiter Károly felsorolja azokat a hibákat, amelyeket az ügykezelésnél tapasztalt és amelyek arra készítettek a kisintéző bizottságot, hogy a Palesztina Hivatal Temesvárra helyezze át.

A vita során elsőnek Kasztner Rezső szólalt fel, aki rámutatott arra, hogy a lefolytatott revízióknak inkább hajszajelleget volt és annak szükségességét hangsúlyozta, hogy feltétlenül szükséges megteremtteni azt a békés atmoszférát, amely ennek az ügynek cionista szellemben való elintézéséhez mulhatatlannul szükséges.

Dr. Molnár Gyula célszerűtlennek tartja a hosszú vitát és kéri, hogy a nagyintéző bizottság vegye tudomásul a Palesztina Bizottság áthelyezését.

Dr. Weisz Jenő a kolozsvári Palesztina Hivatal tagjainak álláspontját fejti ki, megjegyezve, hogy ő maga nem volt ugyan tagja a Palesztina Bizottságnak, amellyel azonban minden kolozsvári cionista azonosítja magát. A Palesztina Bizottság éveken keresztül odaadón és önzetlenül dolgozott, a Bizottság minden tagja erején felül tett eleget a reá rótt kötelességnek. A temesvári vezetőség eljárásának az a látszata van, hogy kompromittálni akarta vele a kolozsvári cionistákat, ami feltétlenül csak a cionizmus egyetemes érdekeinek árt. Sorra veszi a kolozsvári Palesztina Hivatal és Bizottság ellen felhozott kifogásokat és igyekszik azok tarthatatlanságát kimutatni.

Ezután Taub Ábrahám szólal fel és szemelvényeket közöl azokból a panaszokból, amelyek a kolozsvári Palesztina Hivatal ellen elhangzottak és amelyek mulhatatlannul szükségessé tették a Palesztina Hivatal áthelyezését. A vasárnap délutáni gyűlés ezzel véget ért.

Dr. Kohányi Rezső emléke a Nagyintézőbizottsági ülésen

A hétfő délelőtti ülés megnyitása előtt Vermes Ernő meghatott szavakkal jeleníti be a nagyintéző bizottság tagjainak, hogy vasárnapról hétfőre virradó éjszaka Nagyváradon elhunyt az erdélyi cionizmus egyik önzetlen és odaadó harcosa, dr. Kohányi Rezső. A nagyintéző bizottság tagjai állva hallgatták végig Vermes Ernő kegyeletos emlékezését, majd az elnök indítványára elhatározták, hogy a délutáni temetésen testületileg jelennek meg.

Ezután rátértek a napirendre, amelyen a Palesztina Hivatal vitájának folytatása következett. Dr. Engelberg (Marosvásárhely) és dr. Springer (Brassó) helyeselték a kisintéző bizottság eljárását, majd Weinberger Nándor szólalt fel, aki rámutatott azokra az okokra, amelyek a rosszul sikerült kirándulás révén a Palesztina Hivatal nehézségeit okozták, kiemelve, hogy maga is úgy találja, hogy a Palesztina Hivatalnak ott kell lennie, ahol a szövetség és az alapok központja van és a kolozsvári cionisták nem az áthelyezést magát sérelmezték, hanem annak módját és alkotmányellenes jellegét, valamint azt az atmoszférát, amelyet a kérdés körül az áthelyezési aktus szimpatikussá tette érdekében az erdélyi cionista közvéleményben elhívték.

Vermes Ernő azt hangoztatja, hogy a bizottság igenis felelősséggel tartozik a hivatal ügykezeléséért és a temesvári Palesztina Hivatal éppen ezért nem veszi át a régi hivatalból előálló deficiteket. A nagyintéző bizottság végül dr. Halberg Gyula felszólalása után elhatározta, hogy egy bizottságot küld ki az egész ügy megvizsgálására. Ennek a bizottságnak feladata lesz a vizsgálat megejtése után dönteni is az összes felmerült kérdéseknél. A bizottság elnökéül dr. Halberg Gyulát, tagjaiul Reiter Károlyt, Reichenberg Aladárt és a kolozsvári helyi csoport által utólag bejelölendő két tagot jelölték ki.

Vita az alapok bevételeinek emeléséről

Az ülést ezután felfüggesztették és a nagyintéző bizottság tagjai átmentek dr. Kohányi Rezső temetésére.

A délutáni ülésen először a Keren Hajeszód jelentés került napirendre. A referátumot Löbl Lajos titkár ismertette, aki rámutatott annak a jelentőségére, hogy ezidén az iroda csak félre hívott meg külföldi delegátusokat, egyébként az akció leglényegesebb eredményt folyik delegátusok nélkül önkéntes párok részvételével. A jelentéshez először Weinberger Nándor, majd dr. Bárdos Imre szólalt hozzá. akik kolozsvári, illetőleg nagyváradói Keren Hajeszód biztosi minőségükben helyeselték a központi kuratórium által életbeléptetett új munkamódszereket.

Ezután a Keren Kajemet jelentést ismertette Péterfi Endre, aki beszámolt arról, hogy az iroda által beindított akciók nem jártak kellő eredménnyel, a konferenciák az általános perselyraziáról hozott határozata nem nyert végrehajtást és a konferencia által előirányzott kétmillió lejes bevétel nem látszik biztosítottá.

A jelentéshez elsőnek Kohn Mártonné (Marosvásárhely) szólott hozzá, aki rámutatott arra, hogy a Keren Kajemet bevételeket Marosvásárhely példájára emelni lehet, ha megszervezik mindenütt a környéket is. Éppen ezért azt javasolta, hogy az országot osszák fel négy Keren Kajemet körzetre és minden centrum gondoskodjék éppúgy, mint azt Marosvásárhely tette környékének megszervezéséről. Dr. Briszker, a Keren Kajemet kuratóriumának elnöke hosszabb referátumában az Ussiskin akció fontosságát hangoztatta és bejelentette, hogy az akció tényleg megváltással és aranykönyvi bevezetéssel folytatják. Végül Mose Hellenberg, a

Keren Kajemet jeruzsálemi delegátusa beszélt a Nemzeti Alap fontosságáról és az Ussiskin akcióról, amelynek eredményes lefolytatása érdekében meg fogja látogatni az erdélyi helységeket.

Berkes Dávid kifogásolja, hogy az iroda az Arlosoroff akcióit elhanyagolta és tendenciát lát abban, hogy négy akció közül éppen erre nem fordított figyelmet a kuratórium.

A felszólalásokra dr. Briszker, Péterfi Endre és Vermes Ernő reflektálnak, akik a nagyintéző bizottsági tagokat intenzíven Keren Kajemet munkára és különösen az Ussiskin akció támogatására serkentik.

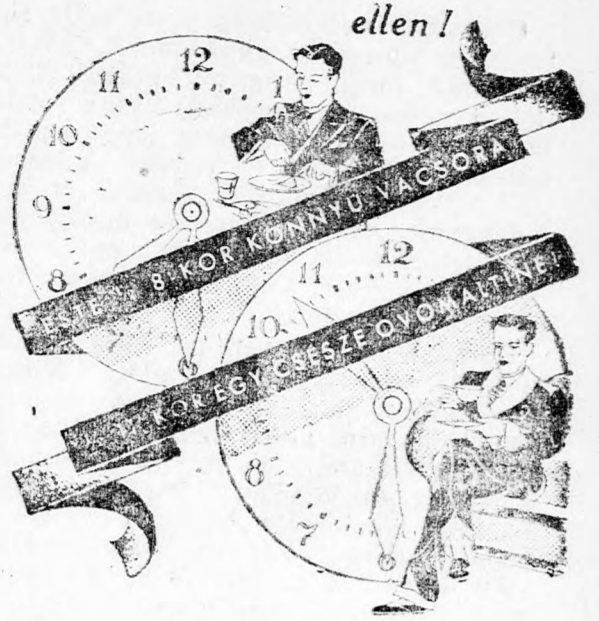
A népi politika renegátjai

Ezután a szervezeti vitára kerül a sor, amelynek során Riesel Jakab, az Aviva Barisszia nevében határozati javaslatot nyújt be azoknak a cionistáknak a megbélyegzéséről, akik a választások során a Zsidó Párt ellen dolgoztak. Vadász (Margitta) ellene van a javaslatnak, mert attól tart, hogy egy ilyen javaslat néhány cionistát elfeledtetne a mozgalomtól.

Rottenberg, dr. Szegő és dr. Fried Ábrahám felszólalása után, akik éles szavakkal bélyegezték meg a népi politika renegátjait, a nagyintéző bizottság úgy határoz, hogy felszólítanak minden zsidó párti munkában résztvevő cionistát, akik cionista részről inzultus ért a választások során, hogy erről jelentést tegyen a kisintéző bizottságnak, amely megfelelő módon fog eljárni.

Berkes Dávid kifogásolja, hogy a cionizmust nem tudták tömegmozgalommá tenni, majd a kisintéző bizottságot támadja azért, hogy hozzájárult ahhoz,

Ime a legjobb recept álmatlanság ellen!

Próbálja ki ezt a rendszert

15 napon keresztül és meg fogja látni, milyen üdítő álomban lesz része, mi-helyt lehajtotta fejét a párnára! Az emberek milliói New Yorkban, Chicagóban, Londonban és más nagy városban, ahol a pokoli és álmatlanság okoz, minden este Ovomaltinet isznak.

ÁRA: 50.- 98.- 175.- 320.-

OVOMALTINE

hogy a szatmári helyi csoport a Somer Hacaírkt tagjai sorából kizárta.

Központi ifjusági tanács létesül

A szatmári ügyet a nagyintéző bizottság átteszi a kisintéző bizottsághoz, majd rátérnek az utolsó pontra, az ifjusági kérdésre, amelynek részletes tárgyalását Jámber Ferenc és Salamon Ottó felszólalása után a Kolozsváron megszervezendő központi ifjusági tanácsra bízzák. Az ifjusági tanács elnökéül a nagyintéző bizottság dr. Fischer Józsefet kéri fel annak első ülésén résztvesz Vermes Ernő, a szövetség elnöke is.

Dr. Briszker tartott még lelkes beszédet a hebraizáció erőteljes propagálására érdekében, majd dr. Fried Ábrahám beárta az ülést, amely a Hatikva és Techezana hangjai mellett ért véget.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. J. Marghita. A Tunggram égőket előállító gyár címe: Egyesült Izzólámpa és Villamosági Rt. Ujpest IV., Hongrois.

J. I. Beelean. Menorah héber-német, német-héber szótár megrendelhető az Uj Kelet könyvosztálya utján.

G. J. Fagaras és V. N. Blaj. A kérdésekre levélben válaszoltunk.

D. Déva. Az 1932. utáni adókat nyugdíjban fizetni — hivatalos rendelkezés hiányában — nem lehet. Volt szó róla, az erre vonatkozó rendelet azonban még nem jelent meg. Az 1931. december 31. előtti hatgatéki illetéket lehet nyugdíjban fizetni.

— Akiknek a szívműködése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

TENGERI I-a szállit D.S. Fortunescu Fii CRAIOVA

Szabó Imre jubilaris regénye: Toledo

Gerassi János előkelő pesti zsidó fia telenber idegenbeszakadásának, bolyon gásainak, majd a spanyolországi Toledo-ban (ebben a városban laktak vala mikor az ősei is!) történt megtelepedésének, bizarr ötletre épített geneológiai üzletének, pénzért-szerelmért kinódásának, az öngyilkosság mesgyéjén járó letörésének, fokozatos megtisztulásának, sőt lelki megújulásának története ez a regény.

Gerassi félíg marannus, félíg (anyai részről) szlovák-zsidó ivadék. Fényes sabb, előkelőkódóbb és bizony éhletlenebb is, mint amilyen mifelénk az átlag zsidó lenni szokott. De dolgozik benne az anyja üzleti vére is és így legalább elméletileg hajlik a sieberke desre, amikor kétszeri megsebesülés után hazatér a haretérről és az apai nagy vagyonnak alig hogy romjait találja. A gyakorlatban persze rajtave szít, — hiszen nem is könyit az árdra gitás bonyolult technikájához. Még örülhet, hogy keresztény és főnemesei társarévén legalább a bórét mentheti az üzleti próbálkozásból, ha már a maradék pénze eluszott. A két amatőr-sieber: a spanyol zsidó ivadék és a magyar báró, Dél-Amerikába szándékszik a nagy kudarc után. De a pesti Zserbón és a bécsi Imperiálon, a sieberkedésnek és az emigrációnak a két góepontján át, csak Spanyolországig jutnak el. Itt aztán megállapodnak, mert „a hiúságok városának irodája” esinos jövedelmet biztosít számukra. Abból élnek, sőt kitiűnően élnek éppenséggel megtollasodnak hogy gazdag amerikai és európai zsidók spanyol nemesi eredetét igazolják. De ami pénz ebből a nem egészen tisztá jehuszüzletből a markukat üti, az utolsó garasig eluszik a bőrzén. János visszasodródik Bécsbe, éhenkórászodik és már rajta a revolver ravaszán az újja, amikor külön rokonának végreisdelkezése megmenti az éhenhalástól és az öngyilkosságtól. Vagyoná ugyan most sincsen, de van annyi biztos jövedelme, hogy bölesen szemlélődő életet élhessen és az Imperiából a Central kávéházba, a sieberke tanyájából az intellektuellek gyülekezetébe tehesse át a főhadiszállását. Vezérelve a tanítás, amit még Spanyolországban hallott egy marannus eredetű tudós és böles paptól: Nem lényeges, hogy mindenki alkosson. Az alkotásnak salakos elemei is vannak: hiúság, becsvágy, vagyonszerezés. Süritett lelkesedés és süritett igazságérzet, — ez viszi előbbre az emberi séget!

Gerassi János körül a régi monarchia és a forradalom előtti Spanyolországi zsidó és nemzsidó életének rengeteg alakja sűrűg-forog. Összeismerkedünk a világháború után Magyarországra szakadt eudar és bolond eszten

dők cselekvő és szenvedő szereplőivel. Bepillantást nyerünk a fehérterror inkvizíciós kínzókamráiba. Eles, naturalista felfogás fotografiát kapunk a Bécsbe menekülő magyarokról. (Ez a rész egész sereg könnyen felismerhető közéleti alakot szerepeltet és detektívregénybe illően érdekfeszítő.) A spanyol zsidóságnak néhány nemes figurája elevenedik meg és a zsidóságra vissza kanyarodott marannusok életének rendkívül érdekes részletei peregnék le előttünk. Meglátjuk hányféle metamorfozison esik át a zsidó típus, hányféle változata van, a spleenből, feltűnési viszketegeből mügyűjtő tözsdésen kezdve a lengyel-zsidó ivadékból lett torredorig, a szőnyegfonó spanyol-zsidó böles től a katolikus papig.

Egyáltalában: rengeteg ember él, mozog, ágál ebben a regényben, sokféle ország, vidék az eseményeinek háttere. Mozgalmas és meglepetésekkel teli, akáresak maga az élet, amelynek egy érdekfeszítő darabját sajátos meglatásán át imre előbünk tárja a Toledo költője.

Sajnos nem ismerem a Szabó Imre egyéni életét, de biztos vagyok benne, nem esalatkodom a megállapítással, hogy átélte a Toledo legtöbb eseményét, közvetlen szemléletből ismeri a miliót, amit ebben a regényben megrajzol, látta — és mert költő sok tekintetben másképpen látta, mint a köznapit emberek, akik nem egy anyaméhben születtek a sorsharaggal — az alakjait s a táljeirásait korántsem a Baedekerből vágta ki, ha nem őt is sütötte a spanyol nap, a maga szemével nézegette a Toledo különleges szépségeit, amelyeknek dícsérete olyan magasan szárnyal a regényben.

Sokat látott, sokat megélt embernek írása ez a könyv, olyasvalakie akinek lelket megbocsátóvá nemesítette, ki egyensúlyozta a tapasztalat és aki lekeddre esiszolt szavakba tudja önteni a mondanivalóját. Tompított színi, halkszavu humorra van, azok közül a kifinomult kulturájú humoristák való, akik nem tudnak telitorokkal határozni, harsogva röhögni, hanem finom és megértő mosollyal szemlélik és szemléltetik az életet.

Rövidre fogva: zsidó irodalomnak és benne a magyarnyelvű zsidó irodalomnak jelentős gazdálkodása ez a könyv, — amint hogy jelentős nyeresége az erdélyi zsidó közéletnek a költője is. Szabó Imre, aki — a Toledo beszédes bizonyíték rá! — fiatalos fabulázó kedvvel, alkotó erejének teljében érkezett el jubileumához.

Ünnepe

Aljendekül
PUDERT
ÉS
KÖLNIVIZET

5 FLEURS FORVIL

A JÁNLIJON

Dr. Grünfeld Salamon

SELECT-MOZGO MÜSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órákor:
Az vagyok, akit szeretsz, Greta Garbo legújabb filmje. Pirandello novellája nyomán, rendezte Georg Fritzmaurice.

URANIA-MOZGO MÜSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órákor:
Dráma a havasokban. Rendkívül izgalmas kalandorfilm, rendezte és főszerepben: Harry Piel.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MÜSORA:

Pénteken fél 9kor: Rigoletto.
Vasárnap d. u. 3kor: Szép Heléna.
Hétfőn fél 9kor: Karácsonyi szent este.
Szerdán fél 9kor: Szép Heléna.

A „SHEMEN” olaj

100%-osan tiszta olajbogyó felülmulhatatlanul finom. A palesztinai olajbogyó jobb mint bármely más olajtermék.

A „SHEMEN” olaj

100%-osan tiszta olajbogyóból készül és felülmulhatatlanul finom. A palesztinai olajbogyó jobb mint bármely más olajtermék s ez a titka a Shemenolaj illatának és kitűnő ízének. Ezért szerzett magának a Shemen Works Haifa olajterméke rövid idő alatt az egész világon megérdemelt kitűnő hírnevet!

A „SHEMEN” szappan

elérhetetlen finomságáért és kitűnő minőségéért mindenütt a legkeresettebb. Shemen-Menorah a legideálisabb és leggazdaságosabb háziszappan. Shemen-toiletteszappan (Adin, Carmel, Flowers, Baby Shemen) a legtisztább olajbogyóból készül és ezért, valamint finom illatáért az archörre a legjobb hatással van. Minden vegyeskereskedésben, drogériában és illatszertárban kérje csak a Shemen Works Haifa produktumokat.

butorait

ölünk vásárolja, 3 előnye van:
1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Készpénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolható!

SZÉKELY és RETI

Butorgyár R. T.
Fárgu Mures, Bucuresti, Brasov

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Alkérőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Csipkevarrás, függöny, ágyterítő, nárnák montirozása, kelegyek készítése Wesselényi M. ucca 3. Weissmann R.

Férfigyengeséget garanciával azonnal megszüntetek. Válaszbélyeges leveleket kérek. „Laboratórium” Brasov, str. Ratiu 4.

Ó-borok, 70—80 hektó saját termelési, palack-képes fajbor eladó. Ferenczy Géza birtokosnál, Chiochis-Kékes, jud.: Simes.

Piyamat, inget méret után legolcsóbban „Woja” fehérenemű üzembes kaphat Reg. Ferd. 65.

Két urileány vagy házaspár kompartiban lakást kaphat, fürdőszoba használatát, esetleg teljes ellátással magános uriaszsonynál. Cim a kiadóban.

Modernül berendezett, forgalmas közmetikai rendelőmhöz fiatal orvostársat keresek. Cim a kiadóban.

Befejezetlen, még varrónónél levő gyönyörű, finom sötétkék zszorsetruha 100% lejtért eladó. Cim a kiadóban. Ugyanott gyermek szobahinta eladó.

Intelligens nő házvezetőnőnek ajánkzik zsidó uricsaládohoz. Cim Mátyás király u. 2. Kalapszalón.

HIDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESEN AZ ÚJ KELETBEN

— A lipes lettait kiutaliból jelenleg hogy a birodalom gyújtásának rán felmeDimitroffot, ról ki fogja

— Nagyszására készitérium. Pépénzügyminnány fontoselőkészítéségo kölesönt-só kölesönne tesülési szeben a felhivmegielemni, a nagy kölkfrank lesz, a részletben ksonló arányem volt a sziaú kamaték lesz.

— Elloptden ismeretlopás emendor Attila uállott, a betlakásba és lben Bergnerként pénzt 1300 lej volt, bádogpersely. A rendőrségtesek kézreke

A kolozs községi képv 1934. január beadásának ber 30. déli b elnökehez: D Cluj, Piata U tási Bizottság

— Több mgyártottak elban. Párizsbó és szerint az országban 65 éani jóval fel

Az ipar és Minden nagy folyóirat és k fizethető, — H tel, folyóirat Kvár. A lapo adótól. Kérje tó. Kvár.

— Kommun München rendez A bajor közlben levő villát vezetet lepleze számos röpiratmadás” felirat

Szép but szép linc szép fem

— Egy roma kése a szibériai kentik: A kisene tárgyalta Lazar ügyét. A esendó redétől és a Dny szába jutott, al elhelyezkedést ágensei azonban mint kómet Szi mulva megszöktött Tiraspolig. visszavitték Sz tagság után ism nagynehezen elj a román hatóság tonaszökevényit

— Kína legn asszony. Shang rendőrség letart szonyt a hirhedt résztül rettegésb és Kiang-Fu köz őrség két millió l tűzött a nóbandit kezét hiabavalón ták kézrekeríteni ték utól, amint a ban kalapot vásá rei felismerték és Mivel Kinában a mazzák a gilofir asszonyt méreggel

HIREK

A lipsei per felmentett bolgár vádlottait kiutasítják Németországból. Berlinből jelentik: Valószínűnek tartják, hogy a birodalmi gyűlés palotájának felgyújtásának ügyében lefolytatott per során felmentett bolgár kommunistákat, Dimitroffot, Popowot és Tanevet közelebbről ki fogják utasítani Németországból.

Nagyszabású belső kölesön kibocsátására készül a francia pénzügyminisztérium. Párizsból jelentik: A francia pénzügyminisztérium most hozzáfog néhány fontos állampénzügyi tranzakció-előkészítéséhez. Az a cél, hogy több függő kölesont egy nagy, hosszulejáratu belső kölesonnal konvertáljanak. A lapok értesülései szerint a kölesönjegyzés ügyében a felhívás január első napjaiban fog megjelenni. Beavatottak úgy tudják, hogy a nagy kölesön végösszege tíz milliárd frank lesz, de lehetséges, hogy csak több részletben kerül majd jegyzés alá. Használó arányú kibocsátás a háború óta nem volt a francia pénzügyben. A valószínű kamatozás 4 és fél-5 és fél százalékos.

Ellopták a gyermekperselyt. Keddén ismeretlen tettesek ellen betöréses lopás címen feljelentést tett Bergner Sándor Attila ucai lakos. Míg a ház üresen állott, a betörők alkalmatlan behatoltak a lakásba és kifosztották a perselyt, amelyben Bergner a gyermekei számára apránként pénzt gyűjtögetett. A perselyben 1300 lej volt. A lakattal lezárt, egyszerű bádoperselyt kifeszítették és otthagyták. A rendőrség bevezette a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

A kolozsvári kongr. hitközségnél a hitközségi képviselők választásának napja 1934. január 7. vasárnap. A jelölőlisták beadásának utolsó terminusa 1933. december 30. déli 12 óra, a választási bizottság elnöke: Dr. Balázs Endre ügyvéd. Cluj, Piata Unirei 32. I. emelet. A választási Bizottság.

Több mint hatvanötezer traktort gyártottak ebben az évben Oroszországban. Párizsból jelentik: Moszkvai jelentés szerint az év első 11 hónapjában Oroszországban 65 ezer 782 traktort gyártottak, ami jóval felülmulta az előirányzatot.

Az ipar és tudomány szakembereihez: Minden magyar, német, francia, angol folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető. — Könyvek szállítása ntánvétel, folyóiratok előfizetése: Lepage-nál Kvár. A lapokat közvetlenül kapja a kiadóktól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól Kvár.

Kommunista szervezetet lepleztek le München közelében. Münchenből jelentik: A bajor rendőrség egy München közelében levő villában nagy kommunista szervezetet leplezett le. Ebből az alkalomból számos röpíratot koboztak el. „Vörös támadás” felirattal.

Szép butorszövetek
szép linoleumok
szép fémfüggönyrudak

Egy román esendő kalandos szökése a szibériai fogságból. Kisenevből jelentik: A kisenevi hadbírósa a napokban tárgyalta Lazar Marin esendő szökési ügyét. A esendő 1925-ben megszökött ezredtől és a Dnyeszteren keresztül Odeszsa felé jutott, ahol mint munkást talált elhelyezkedést egy gyárban. A GPU ágensei azonban nemsokára elfogták és mint kémét Szibériába vitték. Két év múlva megszökött a fegyházból és eljutott Tiraspolig. Itt azonban elfogták és visszavitték Szibériába. Hosszas viszonosság után ismét sikerült megszöknie és nagynehézén eljutott Beszarábiába, ahol a román hatóságok lefogták és mint katonaszökevényt két évi börtönrre ítélték.

Kína legnagyobb banditája... egy asszony. Shanghai-ból jelentik: A kínai rendőrség letartóztatta Vong Pa Mai asszonyt a hírhedt banditát, aki éveken keresztül rettegésben tartotta a Ce-Kiang és Kiang-Fu közötti lakosságot. A rendőrség két millió lejnek megfelelő összeget tűzött a nőbandita fejére, de minden igyekezet hiábavalónak bizonyult. Nem tudták kézrekeríteni. Most azonban nyerték utól, amint az egyik shanghai áruházban kalapot vásárolt. A rendőrség emberrel felismerték és azonnal letartóztatták. Mivel Kínában asszonyokra nem alkalmazták a gilotint, ezért Vong Pa Mai asszonyt méreggel fogták kivégezni.

Reuma, spanyolnátha, neuralgia ellen kipróbálta már ezt a francia készítményt?

Próbálja meg — csodákat művel!

Rhodinet — az „Usines du Rhône” készítményét — minden háztartásban meg kellene találni, hogy legyőzze a betegségeket, amelyek az időjárás változásával járványosakká válnak: torokfájást, spanyolnáthát, reumatikus fájdalmakat, neuralgiát, migrént. A Rhodine hatásának biztonságáról és gyorsaságáról azonnal meggyőződök, ha egy tablettát egy pohár vízbe dob és megfigyeli, mily gyorsan olvad fel. Teljesen nyugodtan szedhet egy adagot, mert Rhodine iztelen és abban különbözik a többi szertől, hogy nem izgatja a gyomrot, sem a szívet és nem fárasztja a veséket.

Rhodine kapható az ország összes gyógyszerüzében.
Egy 20 tablettát tartalmazó aluminium tubus ára **Lej 26.**
Egy 4 tablettát tartalmazó aluminium csütü ára **Lej 8.50**

RHODINE

Egy bukaresti mérnök tragikus halála a színajai hegyekben. Bukarestből jelentik: Mircea Cămpănu bukaresti építész karácsonykor több társával kirándult a színajai hegyekbe. A sikirándulás résztvevői épp az egyik hegycsúcsot mászták meg, amikor kiderült, hogy a mérnök eltűnt közülük. Nagysokára megtalálták a hóban, kiderült, hogy a mérnök vakbélroham lepte meg és nem tudta folytatni útját. A társaság segítségért küldött Színajába, mire azonban a mentők megérkeztek, a mérnök már halott volt.

A világ legmodernebb története: Wels: Nagy világtörténet 2400 lej helyett, könyvnap kiadás 800 oldal, 300 képpel, füzve, vászonkötésben 270 lej LEPAGE-nál Kolozsvár. Vidékre utánvétellel, portómentesen. Kérje az olvasó könyvet jegyzékét LEPAGE-tól.

Hóvihar Newyorkban. Newyorkból jelentik: Váratlanul hatalmas hóvihar támadt Newyorkban. Az utcákról százezrek menekültek közlekedési eszközök és lakásaik felé. A havazás és az orkászertü szélrohamok tovább tartanak.

Hét kommunista katonát ítelt halálra a bolgár hadbírósa. Szófiából jelentik: A bolgár hadbírósa hét kommunista katonát, akik a hadseregben felforgató propagandát üztek és sejtiszervezést indítottak meg, halálra ítelt. A perben szereplő további 18 katonavádlottat a bíróság 5-15 évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel sújtott.

Házasság. Havas Magda és dr. Heilbraun Miklós folyó hó 31-én délben tartják esküvőjüket a szatmári statusquo templomban.

Megszervezik az angliai burgonyapiacot. Londonból jelentik: Hivatalos helyen hozafogtak a burgonyapiac megszervezéséhez. Javaslat készült, amely a törvényhozás elé kerül. Azt javasolják, hogy szervezzenek burgonyahivatalt, amely ellenőrizni fogja az eladási üzleteket, előír raktározási, minőségi és csomagolási rendszabályokat s meghatározza az eladási feltételeket. A jövőben önálló eladási tevékenységet csak az a gazda fog kifejtetni, aki alárendeli magát a felállítandó hivatal ellenőrzésének.

Royal Mozgó **Royal Mozgó**
A közönség kívánságára ma, csütörtökön még
„Csak egyszer az életben...”
Fősz.: Gustav Fröhlich, Camilla Horn, Operett világláger.
Jön! **Jön!**
Amor a porozón
Fősz.: Magda Schneider, Wolf A Retty, Otto Walburg.

Lényeges javulás tapasztalható Ausztria valutáris helyzetében. Bécsből jelentik: A néhány hónappal ezelőtt folyósított nemzetközi kölesön hatásaként Ausztria valutáris helyzetében lényeges javulás tapasztalható. A sillingtől való menekülés teljesen megszűnt. Ma már mindenki megbizik az osztrák fizetési eszköz szilárdságában. Gazdasági és pénzügyi körökben remélik, hogy a valutáris helyzetet megjavulása után most már a gazdasági helyzet is javulni fog.

szép matrácuzatok
szép rolettavásznak
szép viaszosvásznak

Szántó György: Stradivari, a jeles író legjobb műve a hangok világának regénye, emberek és nemzedékek sorsát belefűzve. A hatalmas mű 600 oldalon egész vászonkötésben 144 lej Lepage-nál Kolozsvár. Kérjen jegyzéket.

Étvágytalanságnál, rossz gyomor-nál, béltrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyageserevaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomrot és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorjé megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbizható hashajtó.

Felmondás előtt az osztrák jugoszláv kereskedelmi szerződés, Bécsből jelentik: Az osztrák mezőgazdasági érdekeltségek akcióit indítottak abban az irányban, hogy a jugoszláv-osztrák kereskedelmi szerződést mondják fel s ezáltal a bel-földi termelés lehetőségeit fokozzák.

Zsidó Nőgyűlés teadélutánja. 1934 január 1-én, hétfőn délután öt órakor a Palace kávéházban rendezi meg teadélutánját.

Gálcon legett egy szálloda. Bukarestből jelentik: Galacon tegnapi hajnalban kigyulladt a Grand Hotel második emelete. A vendégek között nagy pánik tört ki. A tűzoltók három órai munkával lokalizálták a tüzet, amely jelentékeny károkat okozott. A szálloda nem volt biztosítva.

Megnyílt a japán parlament új ülés. szaka. Tokióból jelentik: Megnyílt a japán parlament új ülészaka. A fegült külpolitikai helyzetre való tekintettel általános érdeklődés előzi meg Saito japán miniszterelnök expozéját.

Orvosoknak, mérnököknek fontos. Minden magyar német, francia, angol folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepage-nál Kvár. A lapokat közvetlenül kapja a kiadóktól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól Kvár.

minden kárpitosanyagok
BOSKOVICS TESTVÉREK
szaküzletében CLUJ,
Str. Regina Maria 15.

Ezernégy száznegyvenhat amerikai pénztintézet szüntette be fizetéseit. Newyorkból jelentik: Az amerikai bankkrízis folyamán 1446 pénztintézet szüntette be fizetéseit. Ezek közül 880 bank újra engedélyt kapott az üzleti tevékenység folytatására.

Paul Boncour a görög külügyminiszterrel tárgyal. Párizsból jelentik: Paul Boncour tárgyal Maximos görög külügyminiszterrel, aki Párizsból Athénbe visszatérőben Rómát is utba ejti és tárgyalni fog Mussolinival is.

NAPRÓL NAPRA

Albániában vasárnap ünnepelték Zoghu király győzelmes bevonulását a fővárosba s levérte a forradalmat. Tiránában az évfordulón az ifjúság és a hadsereg díszemenetben elvonult a királyi palota előtti téren.

Karlson kisasszony Stokholmból telefon útján kötött házasságot az amerikai michigani Slint városka Bertil-Clason nevű gyapjúkereskedőjével. A lelkész Amerikából felvette a kérdést a leány atyjához, beleegyezését adja-e Karlson kisasszony kötéendő házasságába, mire az atya, kinek személyazonosságát tanuk igazolták, megadta telefonon a beleegyezést. A lelkész ezután a leánytól kérdezte meg, hajlandó-e házasságra lépni Bertil Clasonnel. A leány beleegyezve feleltet re a pap házastársaknak nyilvánítottak ki a jegyepárt.

Három játékaszínó felállítását engedélyezték Ausztriában és pedig a Semmeringen, Badenben és Salzburgban. A tőkeérdekeltség egy része osztrák, a Brettauer és Társa bankéé, de jelentős részesedést vállalt az alapításban az olasz Grimeisen pénzecsoprt is.

Vidit és szepit
Sermandrée
Puder és Crém

A braziliai Minas Graes állam területén, a Bento folyó medrében gyémánt telepet fedeztek fel. Megtalálták a világ nagyságra második gyémántját a telepen.

Az Orient-expressz forgalomba helyezésének most van ötvenedik évfordulója. A vonat az első időkben 75 óra alatt tette meg a párizs-konstantinápolyi utat. Most mindössze hatvan órára van szüksége.

A Behring-tengeren a jég közé szorult Cseljuszkin orosz hajót legénysége elhagyta s gyalog és kutyaszánokon igyekezik eljutni a legközelebbi meteorológiai állomásig. Ha ezt elérik, még mindig nem tekinthetők megmentetteknek, mert az állomás elhagyott s élelmiszerkészletek síneselek ott felhalmozva. Két repülőgép van utban a hajó legénységének felkutatására.

Milopi olasz repülőgépet a littoriori repülőgéppel 10 ezer 800 méter magasba emelkedett s ezzel új magassági világrekordot állított fel.

Benes Szófiába látogat Prágából jelentik: Benes a január 8-án Zágrábban kezdődő kisantant konferencia befejeztével el fog látogatni Szófiába. Több lap annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a csehszlovák külügyminiszter szófiai útja a tervezett Balkánunió megvalósításával áll kapcsolatban.

Zsidókórházi bál január 6. Már csak kilenc nap választ el bennünket a szezon előrelátólag legfényesebb sikerű báljától, a zsidókórházi báltól. A gondos rendezőség ezutal is mindent elkövetett, hogy a bál vendégek minden tekintetben jól érezzék magukat elsöranu zene mellett és a kiváló konyha ezutal is becsületére fog válni az estélynek Kolozsvár jobb ruhaszalonjai már hetek óta a bál megrendelésekkel vannak elfoglalva, ami a legjobb fokmérője a bál népszerűségének. A rendezőség ezuton is felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a bál estély a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara új helyiségeiben lesz január hatodikán és pontosan este fél 10 órakor fog megkezdődni.

A belga külügyminiszter Párizsban, Brüsszelből jelentik: Hymans belga külügyminiszter elutazott a francia fővárosba, hogy tárgyaljon a francia kormány férfiakkal. Újabb jelentés szerint Hymans belga külügyminiszter megérkezett a francia fővárosba.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Nemzeti gyászt borított Franciaországra az utóbbi évtizedek legborzalmasabb vasuti katasztrófája

Kétszázegy halott, háromszáz sebesült. Drámai jelenetek a Gare de L'Esten.. A strassburgi gyorsvonat sértetlen maradt. A katasztrófa valószínű okai. Példátlan izgalom Franciaországban

PARIZS, december 27. Az ünnepek hangulatát az utóbbi évtizedekben Európában példátlan arányú és kétszáz halálos áldozatot követelő vasuti katasztrófa híre zavarta meg. A francia fővárosához közel eső Lagny vasuti állomása közelében a tilosra állított szemafor miatt megállásra kényszerült meauxi vonatba hátulról a ködben beleszaladt a strassburgi gyorsvonat. A személykocsik pozdorjává zúzódtak s a romok alól már az első órákban több, mint 190 halottat és 250 sebesültet emeltek ki. A párizsi keleti pályaudvarról nyomban segélyvonatok indultak a katasztrófa színhelyére s ezek beszállították Párizsba a súlyos sebesülteket és a halálos áldozatokat.

Az első harminchat óra után a sebesültek közül a kórházban többet ki szenvedtek, úgyhogy a halálos áldozatok száma 199-re emelkedett.

Több sebesült még élet-halál között lebeg, úgyhogy számolni kell a halálos áldozatok számának növekedésével. A strassburgi gyors vonaton maradt vonatvezetőjét és fűtőjét letartóztatták. A vizsgálat folyik. Lebrun köztársasági elnök meglátogatta a sebesülteket. Az elnökhöz és a kormányhoz a világ minden részéből érkeznek részvétlívirok. A kormány országos gyászt rendelt el. Újabb jelentés szerint a lagnyi vasuti katasztrófa halálos áldozatainak száma 201-re emelkedett. A sebesültek közül még többet vannak élet és halál között.

A katasztrófális karácsonyi késések

A szerencsétlenül járt kiránduló vonat Párizs Nancy között közlekedett. Az a vonat pedig, amely belerohant, a párizsi-strassburgi expresszvonat volt. Mindkét vonat a nehezen lebonyolítható karácsony előtti forgalom miatt több órák késéssel indult. A halálvonalnak fél hatkor kellett volna indulnia, ehelyett csak fél nyolckor indult el Párizsból. Előtte a menetrendbe rendkívüli menetjével beállított nyolc helyjérdekű kiránduló vonatot indítottak. A strassburgi vonat szintén mintegy másfélórás késéssel indult utnak. A megindult vizsgálat még nem derítette ki, hogy a strassburgi vonat mozdonyvezetője és fűtője hogyan nem látták a tilos jelzést, mely pedig a lagnyi állomás személyzete szerint hibátlanul működött.

A letartóztatott mozdonyvezető és fűtő viszont azt állítják, hogy semmi féle jelzést nem láttak, sőt a francia mozdonyokra felszerelt automatikus sipjelző sem működött, amely pedig a tilosnak jelzett ponton sipjelekkel figyelmezteti megállásra a mozdony vezetőit.

Ez az utóbbi állítás igazolódott is, mert a mozdonyval végrehajtott próbaúton a rendőrség megállapította, hogy a sipjelző valóban nem adott jelt. A párizsi sajtó és a közvélemény különben nem is az alkalmazottakat, hanem a vasutársaságot teszi felelőssé, mely az óriási karácsony előtti forgalmat nem tudta kellőleg rendezni. A lapok azt írják, hogy nem a mozdonyvezetőt, hanem a keleti vasutársaság vezetőit kell letartóztatni.

Utolsó jelentés szerint a strassburgi gyors mozdonyvezetőjét és fűtőjét szabadlábra helyezték, tekintettel arra, hogy nincs bizonyíték bűnösségük felől.

A kihallgatott tanak vallomásai eltérők a lényeges kérdéseket illetően.

Ravatalok a Gare de L'Est várótermében

Párizs, december 27. A lagnyi vasuti katasztrófa halálos áldozatainak koporsóit a Gare de L'Est nagy várótermében ravatalozták fel.

A pályaudvari kápolnában gyászistentiszteletet tartottak, amely után beszentelték a koporsókat. Gyászbeszédet Paganon francia köznevelési miniszter mondott.

A felravatalozást megelőzőleg hétfőn a pályaudvaron Lebrun köztársasági elnök Chautemps miniszterelnök, a kormány tagjai és a párizsi érsek vártak már a halottakra és sebesültekre. A pályaudvar előtt óriási tömeg gyűlt össze, amelyből

szorra engedték be a halottas terembe az áldozatok hozzátartozóit. Minthogy a szerencsétlenül járt vonat karácsonyi kirándulót szállított, a halottak jórészt párizsiak.

A borzalmasan megsonkított áldozatok személyazonosságát rövidesen megállapították, a 201 halott közül csak kétfőnek nevét nem ismerik még. A halottas teremben az éjszaka folyamán megrázó jelenetek játszódtak le.

Az óriási pályaudvart a szerencsétlenek hozzátartozóinak sírása és jajgatása töltötte be egész éjjel.

A halottak között van Morel képviselő, volt államtitkár és Hachette szenátor, egy párizsi nagy kiadó cég egyik főnöke.

Párizs gyászba borul
A rettenetes katasztrófa példátlan iz-

galmat keltett egész Franciaországban, ahol rádiójelentések és a lapok külföldi kiadásai azonnal tudtul adták mindenfelé a szerencsétlenség híreit.

Párizs szombat esté valósággal gyászbaborult.

A szerencsétlenség színhelyén, a koronásóttéi kősi órákban nagynehezen indult meg a mentés, mert a borzalmas katasztrófa hatása alatt szinte mindenki elvesztette a fejét. Az első pillanatban nem volt elég világosság sem a mentéshez, a pozdorjává zúzott kocsik fadarab, jából raktak mágvilágítást és ezeknek kísérő fényénél igyekeztek a romok alól a jajgató sebesülteket kimenteni.

Rövidesen megérkezett az első segélyvonat Párizsból is, amely azonban még mindig nem volt előkészítve ilyen arányú szerencsétlenségre. Amint ugyanis a párizsi sajtó megállapítja,

a lagnyi katasztrófa eddig a legnagyobb vasuti szerencsétlenség a francia vasutak történelmében és egész Európában évtizedek óta nem fordult elő hasonló arányú szerencsétlenség.

A segélyvonat személyzete, annak a vonatnak az utasaival együtt kezdte meg a mentést, amely a pályán veszteglő gyorsba beleszaladt. Ennek a 105 kilométeres gyorsasággal száguldó vonatnak utasai közül csodálatosképpen senki sem sebesült meg. Még a mozdonyvezető és fűtő is épen menekültek a szerencsétlenségéből. Még szerencse a szerencsétlenségben, hogy a harmadik vonatot, mely röviddel a szerencsétlenség után érkezett Párizsból az összeütközés színhelye felé, az utolsó pillanatban párszáz méterrel előbb

A holland kormány kegyelmet kért Van der Lubbe számára

Hága, dec. 27. A holland kormány megbizta követét azzal, hogy keresse fel Neurath német birodalmi külügyminisztert, közölje vele a holland kormány azon kívánságát, hogy Wan der Lubbe halálbüntetését változtassák át szabadságvesztéssé.

Meghalt Lunacsarszkij volt közoktatásügyi népbiztos

Párizs, dec. 27. Lunacsarszkij, a szovjet volt közoktatásügyi népbiztosa a rivierai Mentonban váratlanul meghalt. Lunacsarszkij egyike volt a legérdekesebb szovjetvezetőknek. Tipikus intellektuel volt, aki rengeteget dolgozott a szovjet

irodalom kialakítása és az analfabétizmus leküzdése érdekében. Már hosszabb idő óta gyengélkedett. Betegsége volt az oka annak is, hogy távoznia kellett a közoktatásügyi tárca éléről.

Újra szervezkedik a feloszlott Vaszgárda

Bucuresti-Bukarest, dec. 27. (Az Uj Kelet tud.) A Lupta szerint a feloszlott vaszgárda más néven újból szervezkedik készül. Ezzel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy számos falu választói, akiket a vaszgárda legnagyobb híveinek ismertek,

valamennyien a kormányra szavaztak, a mi azt mutatja, hogy a vaszgárdának nincs igazi gyökere a népben, amely különben nem szavazott volna a vaszgárdát feloszlató párt listájára.

NARCISSE BLEU
A FENSÉGES
PÁRISI KÖLNIVIZ
Mury
CSOKALLO
AJKPIROSITO.

NYILASSZAK E RIVALÓ GYÁRTMANYOKAT
ROMÁNIAI VEZÉRKÉPVISELET - N. H. BALHAZARD - BUKAREST - SELAM Y

sikerült megállítani. Rövidesen újabb segélyvonatok érkeztek Párizsból, melyek nagy felkészültséggel kezdték meg a mentést.

A sajtó vádat emel

Párizs, dec. 27. A lapok a lagnyi vasuti katasztrófával kapcsolatban éles támadást intéznek a Keleti Vasutársaság üzemvezetője, ócska fából készült „koporsó”-kocsijai és a tökéletlen jelző-berendezés rosszműködése miatt. Megállapítják, hogy a sűrű ködben a vonatok egy-két órák késéssel indultak el már a kiindulási állomásokról is és a Keleti Vasutársaság vezetősege azt az utasítást adta a vonatvezetőknél, hogy a késéseket igyekezzenek behozni. A vasuti mérnökök megállapításai szerint a strassburgi gyors vonat vezetője nem lépte túl az előírt sebességet, a százöt kilométert, de viszont szabadon sűrű ködben teljesen bizonytalan körülmények között hasonló sebességgel halálba vezetni vonatokat, amikor a jelző készülékek az erős fagyban felmondják a szolgálatot.

A vonat fából készült vagonjait az összeütközés elemei ereje szilánkokra tépte szét. Még az emberi csontok is nagyobb ellenálló készséget mutattak, mint ezek az ócska elavult vagonok.

A lapok követelik, hogy a kormány teljesen javaslatot a parlament elé, amely lyel tiltás el a vasutársaságoknak a régi, rozoga vagonok használatát.

Eltemették a katasztrófa áldozatait

Párizs, december 27. A keleti pályaudvar hatalmas váróterméből ma eltemették a vasuti katasztrófa halálos áldozatait. A végítészességen megjelent Lebrun köztársasági elnök és Chauvenet miniszterei, a törvényhozás tagjai és más polgári és katonai előkelőségek. Paganon köznevelési miniszter bucsuztatta a kormány képviselőit, a halottakat. Bejelentette, hogy a pártatlan vizsgálat még folyik, de amennyt máris közölhet, hogy teljes mértékben vasuti reorganizációt kell végrehajtani.

— Szilveszter-est az Ujságíróklubban estétől reggelig tartó műsorral. A legpompásabb szilveszteri multság ezidén kétségtelenül az Ujságíróklubban lesz Kolozsváron. Ez az intézmény, amely néhány hónapos fennállása óta az urtársaságok kedvence szórakozóhelye lett, az első szilveszteri multságát méltóképpen fogja megrendezni. A kora esti óráktól kezdve egészen a hajnali órákig állandóan gondoskodás történik a közönség szórakoztatásáról. Frappáns műsorszámok és rengeteg ötlet szolgálják ezt a célt. Sorolás, amelyen nagyon értékes tárgyak fognak kisorsoltni, szépségverseny, eleganciaverseny, táncszámok, humoros számok, kitűnő zenekar, minden, minden azt a célt szolgálják, hogy a közönség kitűnően érezze magát és felejtethetetlen emlékekkel lépje át az új esztendő küszöbét. Atrakecióknak készül a szilveszteri ujság, amely a multság színhelyén készül, a legfrissebb béli szenzációkkal és pletykákkal. A szilveszteri multság céljaira az Ujságíróklub kibérelte a Newyork kávéház termét is, hogy a kényelmi szempontokat is lehetővé tegye. Belépőjegy 40 lej egyúttal sorsjegyjűl is szolgál, nagyon értékes nyereménytárgyakra. A tagok és vendégek ezt a belépődíjat egyaránt fizetik.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Nyomdászati és Képzőművészeti Társaság
nyomdászati és Képzőművészeti Társaság
L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 245

Taxa postálá
pártite in num.
No. 224.713-928.

Ja Baron L. Pop
Telefon: 9-77. E
Havonta 110, neg
évre 660, egészév
földre: Havonta
félre 6, egészév
delékek díjszabás
KELET az erd
asidóság egyetlen
keink utányoma
raa megjelöléséve

A ke
és a z
Irtá: M

A politikai idő
vonalat kell huzni
lasztások utáni kor
szak annyira kül
köleiseiben, frazed
tetteiben, hogy s
ember, hogy alig
el őket egymástól.

A választások
kormánypártnál te
őgő eszelekvési vág
séggel osztogatott
szinte elkabul a sz
lasztó. A pártok
ezekben az ígérete
lásában.

A nagy farsang
den átmenet nélkül
ulás, a Katzenjan
van panaszokkal,
keservesen összetet
mintha hirtelen ese
móriája, tudni sem
gos ígéretekéről. Ez
klisszerűen válto
niában, úgy hogy
az ember, vajjon
választások utáni
választások utáni

Mi, kisebbségek
szanjátéknak csak
gyunk, passzívak a
tasok előtt elsősor
gig a terror ostor
pedig nekünk mu
ígérő kormányférfi
pártok sohasem ves
részt a választások
tok, amelyek a hat
sengenek egymás
juk teljesen kivon
szak hangulatai elő
Most, hogy tul
kon, ha él is benne
lyet a kormány v
okoztak nekünk, m
kell megvizsgálnu
nyanezzel a higga
münk a kormányho
normalizálni.

A Zsidó Párt soh
ellenzéki pártnak,
kalommal leszöge
politikai ambícióin
mint a többi roma
repkörünk determi
kisebbségi létünk
runk kormányt bu
ahogy kormányra
Ezért a magatartás
ben, mint a parlam
más, mint az ellenz
Mi soha sem vagy
nok az új kormány
sőbbi magatartás
határozza meg, hog
teljesíti a zsidó kis
kormányos köteless
Mi tehát a liberá
tását sem fogadtuk
Sőt ellenkezőleg,
melyeket a kormány
dőkérdéssel és az o
biztosításával kape
nyugvás és a bizal
belőlünk. Az a kör
Párt önálló listáva
a legtávolabbról se
tus a kormányval
bé, mert a Zsidó P
legnagyobb erőfesz
kormányval való e
biztosítsa a román
kíviseletét.

Ez a felfogás ju
Párt egész választá
is. A Zsidó Párt ké
tőia egyetlen szóval
mányt, mert nem
hanem a Zsidó Pár
vén igyekeztek szav
minden alkalom
hogy amennyiben